

Lagrådsremiss

Kompletterande bestämmelser till EG-förordningen om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 25 oktober 2007

Mats Odell

Mats Walberg
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås en ny lag om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel. Förslaget innehåller bestämmelser som i vissa delar kompletterar förordningen som trädde i kraft den 1 januari 2007. Regler om sanktioner vid överträdelse av bestämmelserna i förordningen, som medlemsstaterna fastställer själva, ska dock gälla från den 15 december 2007.

EG-förordningen tillkom för att genomföra FATF:s specialrekommendation nr VII inom unionen. Förordningen fastställer regler för den information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel i syfte att förebygga, undersöka och upptäcka penningtvätt och finansiering av terrorism. Förordningen ska tillämpas på överföringar av medel i samtliga valutor som sänds eller tas emot av betalningsleverantörer som är etablerade inom gemenskapen. Med överföring av medel avses samtliga transaktioner som utförs elektroniskt på en betalares vägnar via en betalningsleverantör för att göra medel tillgängliga för en betalningsmottagare hos en betalningsleverantör, oavsett om betalaren och betalningsmottagaren är samma person.

EG-förordningen är direkt tillämplig i nationell rätt. Dock måste vissa nationella bestämmelser av verkställande karaktär införas för att möjliggöra en korrekt tillämpning av förordningen. På flera punkter överlåter förordningen den närmare regleringen till medlemsstaterna. Det finns därför ett behov av att utse behöriga myndigheter samt att ta ställning till

om de fakultativa bestämmelserna som finns i förordningen ska utnyttjas och om tillräckliga sanktioner finns vid överträdelse av förordningen.

I lagrådsremissen lämnas förslag till en lag om tillämpning av EG-förordningen. Av förslaget framgår att den möjlighet att från förordningens tillämpningsområde undanta vissa överföringar till ett konto som möjliggör betalningar för tillhandahållande av varor eller tjänster ska utnyttjas (artikel 3.6). Rikspolisstyrelsen ska vara mottagare av viss information från betalningsleverantörer (artikel 9.2) och dessutom ha frågerätt (artikel 14). Lagförslaget innehåller också en bestämmelse som innebär att Finansinspektionen ska vara den myndighet som övervakar och vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa att kraven i förordningen uppfylls (artikel 15.3).

I lagrådsremissen lämnas också förslag till ändringar i lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet. Begreppet betalningsöverföring föreslås ändras till penningöverföring och definitionen av detta förtydligas. Finansinspektionen föreslås få rätt att genomföra undersökningar hos finansiella institut som omfattas av lagen och dessa får omfatta den verksamhet som är anmälningspliktig enligt lagen. Inspektionen ges vidare rätt att begära in viss information även från de finansiella institut som omfattas av EG-förordningen för att kunna kontrollera att bestämmelserna i den följs. Om begärda upplysningar inte lämnas, får inspektionen rätt att förelägga institutet att göra rättelse och om detta inte görs, förelägga institutet att upphöra med verksamheten. Liknande sanktioner föreslås för det fall ett finansiellt institut inte följer bestämmelserna i EG-förordningen.

Lagändringarna föreslås träda ikraft den 1 april 2008.

Innehållsförteckning

1	Beslut	5
2	Lagtext	6
2.1	Förslag till lag om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel	6
2.2	Förslag till lag om ändring av lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet	7
3	Ärendet och dess beredning	10
4	Bakgrund.....	11
4.1	Internationellt arbete.....	11
4.2	EG-förordningens huvudsakliga innehåll	12
5	Verkställande åtgärder med anledning av EG-förordningen.....	15
6	Överväganden och förslag.....	16
6.1	Tillämpningsområde.....	16
6.1.1	Undantag för överföringar av medel genom elektroniska pengar	17
6.1.2	Undantag för överföringar av medel för betalning av varor eller tjänster	18
6.1.3	Undantag för överföringar av medel till ideella organisationer.....	19
6.2	Definition av penningöverföring	21
6.3	Övervakning	25
6.4	Behöriga myndigheter	29
6.4.1	Anmälningar av betalningsleverantörer då överföringar saknar eller innehåller ofullständig information	29
6.4.2	Samarbetskyldigheter.....	31
6.4.3	Övervakning och ingripande	31
7	Sanktioner	33
8	Ikraftträdande.....	35
9	Ekonomiska konsekvenser	36
10	Författningskommentar	37
10.1	Förslaget till lag om tillämpning av EG-förordningen om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel	37
10.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet	38
Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006	39
Bilaga 2	Sammanfattning av förslagen i promemoria om kompletterande bestämmelser till EG-förordningen om	

	information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel.....	48
Bilaga 3	Promemorians lagförslag.....	50
Bilaga 4	Remissinstanserna och de som på eget initiativ yttrat sig över departementspromemorian om kompletterande bestämmelser till EG-förordningen om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel.....	54

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel,

2. lag om ändring av lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § I denna lag finns bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 av den 15 november 2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel¹.

2 § Förordning (EG) nr 1781/2006 ska inte tillämpas på överföringar av medel inom Sverige till ett konto som möjliggör betalning för tillhandahållande av varor eller tjänster, om förutsättningarna enligt artikel 3.6 första stycket a–c i förordningen är uppfyllda.

Behöriga myndigheter

3 § Rikspolisstyrelsen ska

1. ta emot sådana meddelanden från betalningsmottagarens betalningsleverantör som avses i artikel 9.2 i förordning (EG) nr 1781/2006, och

2. ha rätt att göra sådana förfrågningar som enligt artikel 14 första stycket i förordningen ska besvaras av betalningsleverantörer och som gäller den information om betalaren som åtföljer överföringar och motsvarande bevarade uppgifter.

4 § Finansinspektionen ska vara den myndighet som enligt artikel 15.3 i förordning (EG) nr 1781/2006 övervakar och vidtar åtgärder för att säkerställa att kraven i förordningen uppfylls.

Sanktioner och ingripanden

5 § Bestämmelser om sanktioner och ingripanden som ska tillämpas vid överträdelse av förordning (EG) nr 1781/2006 finns i 15 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och i 8–11 §§ lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2008.

¹ EUT L 345, 8.12.2006, s.1 (Celex 32006R1781).

2.2 Förslag till lag om ändring av lagen (1996:1006) om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:1006) om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet¹

dels att 1, 2, 4, 7 och 10 §§ samt rubriken närmast före 7 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny bestämmelse, 7 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

§ 1²

I denna lag avses med

valutaväxling: yrkesmässig handel med utländska sedlar och mynt samt resecheckar utställda i utländsk valuta,

betalningsöverföring: yrkesmässig överföring av pengar för annans räkning,

annan finansiell verksamhet: yrkesmässig verksamhet som huvudsakligen består i att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

finansiellt institut: fysisk eller juridisk person som ägnar sig åt valutaväxling, betalningsöverföring eller annan finansiell verksamhet.

1. valutaväxling: yrkesmässig handel med utländska sedlar och mynt samt resecheckar utställda i utländsk valuta,

2. penningöverföring: yrkesmässig överföring av pengar eller pengars värde för någon annans räkning,

3. annan finansiell verksamhet: yrkesmässig verksamhet som huvudsakligen består i att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2, 3 och 5–12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

4. finansiellt institut: fysisk eller juridisk person som ägnar sig åt valutaväxling, penningöverföring eller annan finansiell verksamhet.

2 §³

En fysisk eller juridisk person som avser att ägna sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning, betalningsöverföring eller annan finansiell verksamhet *skall* anmäla verksamheten till Finansinspektionen. Anmälan behöver

En fysisk eller juridisk person som avser att ägna sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning, penningöverföring eller annan finansiell verksamhet *ska* anmäla verksamheten till Finansinspektionen. Anmälan behöver

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2004:319.

² Senaste lydelse 2004:319.

³ Senaste lydelse 2004:319.

inte göras av företag som avses i 2 § första stycket 1–3, 5 och 6 lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt.

Finansinspektionen *skall* föra register över personer som har gjort anmälan enligt första stycket.

Den som har blivit införd i registret *skall avföras* ur det när ett beslut om föreläggande enligt 8–10 §§ att upphöra med verksamheten har vunnit laga kraft. Ett finansiellt institut *skall* också avföras ur registret om det anmäler att det inte längre ägnar sig åt anmälningspliktig verksamhet eller om det på annat sätt framgår att verksamheten har upphört.

inte göras av företag som avses i 2 § första stycket 1–3, 5 och 6 lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt.

Finansinspektionen *ska* föra register över personer som har gjort anmälan enligt första stycket.

Den som har blivit införd i registret *ska tas bort* ur det när ett beslut om föreläggande enligt 8–10 §§ att upphöra med verksamheten har vunnit laga kraft. Ett finansiellt institut *ska* också avföras ur registret om det anmäler att det inte längre ägnar sig åt anmälningspliktig verksamhet eller om det på *något* annat sätt framgår att verksamheten har upphört.

4 §⁴

Bestämmelser om skyldighet för fysiska eller juridiska personer som ägnar sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning, *betalningsöverföring* eller annan finansiell verksamhet att medverka till att förhindra penningtvätt finns i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt.

Bestämmelser om skyldighet för fysiska eller juridiska personer som ägnar sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning, *penningöverföring* eller annan finansiell verksamhet att medverka till att förhindra penningtvätt finns i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt.

Upplysningsskyldighet

Upplysningar från och undersökningar hos finansiella institut

7 §⁵

Finansiella institut som har anmält sin verksamhet enligt 2 § första stycket *skall* på begäran lämna Finansinspektionen de upplysningar om verksamheten som behövs för att inspektionen *skall* kunna kontrollera att lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt och lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa

Finansiella institut som har anmält sin verksamhet enligt 2 § första stycket *ska* på begäran lämna Finansinspektionen de upplysningar om verksamheten som behövs för att inspektionen *ska* kunna kontrollera att *instituten följer* lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt, lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig

⁴ Senaste lydelse 2004:319.

⁵ Senaste lydelse 2004:319.

fall, m.m. följs.

brottslighet i vissa fall, m.m. och förordningen (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel⁶.

7 a §

Finansinspektionen får, när inspektionen anser att det är nödvändigt, genomföra en undersökning hos ett finansiellt institut som omfattas av denna lag.

En sådan undersökning får endast omfatta den verksamhet som är anmälningspliktig enligt denna lag.

10 §⁷

Finansinspektionen får förelägga ett finansiellt institut att göra rättelse om

1. upplysningar enligt 7 § inte lämnas, eller

2. institutet efter en anmälan enligt 2 § första stycket överträder en bestämmelse i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt eller en föreskrift som meddelats med stöd av den lagen.

2. institutet, efter en anmälan enligt 2 § första stycket, överträder en bestämmelse i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt eller en föreskrift som meddelats med stöd av den lagen *eller en bestämmelse i förordningen (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel.*

Om rättelse inte görs, får inspektionen förelägga institutet att upphöra med verksamheten.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2008.

⁶ EUT L 345, 8.12.2006 s.1 (Celex 32006R1781).

⁷ Senaste lydelse 2004:319.

3 Ärendet och dess beredning

Det är angeläget att den finansiella marknaden präglas av sundhet, integritet och stabilitet så att tilltron till det finansiella systemet upprätthålls. Flöden av svarta pengar genom betalssystemen kan skada stabiliteten och tilltron och utgöra ett hot mot den inre marknaden. I syfte att åstadkomma ett stabilt och tryggt betalssystem måste penningtvätt och terrorismfinansiering bekämpas. Det är därför viktigt med fullständig spårbarhet av penningöverföringar som sker på elektronisk väg och detta utgör ett värdefullt verktyg när det gäller att förebygga, undersöka och upptäcka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Mot denna bakgrund presenterade kommissionen den 26 juli 2005 ett förslag till förordning om den information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel, KOM (2005) 343.

På grundval av detta förslag antog Europaparlamentet och rådet den 15 november 2006 förordningen (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel. EG-förordningen trädde i kraft den 1 januari 2007 utom när det gäller regler om sanktioner vid överträdelse av bestämmelserna i förordningen. Sådana sanktioner ska fastställas av medlemsstaterna och ska gälla från den 15 december 2007. EG-förordningen är publicerad i Europeiska unionens officiella tidning (EUT L 345, 8.12.2006, s. 1), och finns i svensk lydelse i *bilaga 1*.

EG-förordningen är till alla delar bindande och direkt tillämplig i Sverige och övriga medlemsstater inom EU. EG-förordningen ska således inte genomföras genom nationell normgivning men för svenskt vidkommande föranleder den dock vissa kompletterande bestämmelser. Inom Finansdepartementet har därför en promemoria utarbetats. Under arbetet med att ta fram promemorian har visst samråd skett med Finansinspektionen, Rikspolisstyrelsen, Riksbanken, Post- och telestyrelsen samt Svenska Bankföreningen och vissa av dess medlemmar.

Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna och de som på eget initiativ har yttrat sig finns i *bilaga 4*. En remissammanställning finns tillgänglig i lagstiftningsärendet (dnr Fi2007/1041).

4 Bakgrund

4.1 Internationellt arbete

EU har under de senaste åren lagt ökad kraft på arbetet med att bekämpa terrorism. Grunden för detta arbete finns i den handlingsplan mot terrorism som Europeiska rådet antog omgående efter terroristattacker i USA i september 2001, genom den europeiska säkerhetsstrategin från 2003 samt i den deklaration och nya handlingsplan för att bekämpa terrorism som antogs av Europeiska rådet efter bombdåden i Madrid i mars 2004. Målen är att fördjupa den internationella samsynen och förstärka det internationella samarbetet för att bekämpa terrorism, bl.a. genom att stödja FN:s centrala roll; att begränsa terroristers tillgång till finansiella och andra ekonomiska resurser; att maximera EU-organens och medlemsstaternas förmåga att upptäcka, undersöka och åtala terroristbrott och att förebygga terroristattacker; att skydda säkerheten för internationella transporter och att utveckla effektiva system för gränskontroll; att öka unionens och medlemsstaternas förmåga att hantera konsekvenserna av en terroristattack; att angripa faktorer som bidrar till stöd för och rekrytering till terrorism; och att vidta riktade åtgärder inom ramen för EU:s yttre förbindelser med prioriterade tredje länder där särskilt behov föreligger för ökad förmåga till terrorismbekämpning.

Europeiska rådet antog i december 2005 en övergripande EU-strategi mot terrorism som, med utgångspunkt i tidigare handlingsplan och deklarationer, tydligt förklarar EU:s policy, vilka mål som satts upp, hur de ska uppnås, på vilka områden som insatser har vidtagits och vad som prioriteras för framtiden. Handlingsplanen har uppdaterats och omstrukturerats för att bättre motsvara målen i strategin. En av åtgärderna i handlingsplanen gäller behovet av att tillse att den lagstiftningsram som skapats av gemenskapen, i syfte att bekämpa terrorism och förbättra det rättsliga samarbetet, anpassas till de rekommendationer som antagits av det mellanstatliga organet Financial Action Task Force (FATF).

Medel åtkomna genom brott som överförs via betalsystemen eller på andra vägar kan skada stabiliteten inom den finansiella sektorn och dess rykte och därmed utgöra ett hot mot den inre marknaden. Den sundhet, integritet och stabilitet som präglar systemet skulle allvarligt kunna äventyras genom att brottslingar utnyttjar systemet för att dölja ursprunget till vinningar från brott. Samma sak kan sägas gälla när systemet används för att överföra medel för terrorismändamål. För att underlätta brottslig verksamhet kan personer som medverkar till penningtvätt och finansiering av terrorism utnyttja de möjligheter som det integrerade finansområdet inom EU medför med dess fria kapitalrörelser, om inte vissa samordnade åtgärder vidtas på gemenskapsnivå.

För att förebygga finansiering av terrorism antog Europeiska rådet i december 2004 en EU-strategi för att förebygga och bekämpa finansiering av terrorism. Syftet med strategin är att se över de åtgärder som hittills vidtagits och mot bakgrund av de ändrade trenderna inom

terrorismfinansieringen. Ett antal rekommendationer i syfte att stärka EU:s åtgärder mot terrorismfinansiering ställdes upp.

Därutöver har specifika åtgärder för frysning av tillgångar vidtagits, däribland rådets förordningar (EG) nr 2580/2001 och (EG) nr 881/2002. Av samma skäl har åtgärder vidtagits som syftar till att skydda det finansiella systemet mot att medel och ekonomiska resurser överförs till terrorismändamål. Vidare innehåller Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism ett antal bestämmelser som syftar till att bekämpa missbruk av det finansiella systemet för penningtvätt och finansiering av terrorism. Dessa åtgärder är dock inte tillräckliga för att förhindra terrorister och andra brottslingar från att skaffa sig viss tillgång till betalningssystemen för att överföra medel.

Även i FATF:s mandat ingår numera att bekämpa finansiering av terrorism. FATF har antagit 40 rekommendationer för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism samt nio specialrekommendationer för bekämpning av terrorismfinansiering. En central bestämmelse är specialrekommendation nr VII, som antogs av FATF i slutet av år 2001, och som innehåller regler om vilken information om betalaren som ska åtfölja en elektronisk betalningsöverföring. Syftet med reglerna är att öka spårbarheten vid överföringar av medel. Fullständig spårbarhet av betalningar är ett särskilt viktigt och värdefullt verktyg när det gäller att förebygga, undersöka och upptäcka penningtvätt och finansiering av terrorism. För att säkerställa att information om betalaren förs vidare genom betalningskedjan ska leverantören av betalningar se till att överföringar av medel åtföljs av riktig och användbar information om betalaren.

4.2 EG-förordningens huvudsakliga innehåll

EG-förordningen 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel tillkom för att genomföra FATF:s specialrekommendation nr VII inom unionen. Förordningen fastställer regler för den information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel i syfte att förebygga, undersöka och upptäcka penningtvätt och finansiering av terrorism. Förordningen ska tillämpas på överföringar av medel i samtliga valutor som sänds eller mottas av betalningsleverantörer som är etablerade inom gemenskapen. Med överföring av medel avses samtliga transaktioner som utförs elektroniskt på en betalares vägnar via en betalningsleverantör för att göra medel tillgängliga för en betalningsmottagare hos en betalningsleverantör, oavsett om betalaren och betalningsmottagaren är samma person. Förordningen innehåller dock ett antal undantag från tillämpningsområdet. Bland annat ska förordningen, under vissa förutsättningar, inte tillämpas på överföringar av medel som utförs med hjälp av kredit- eller bankkort. Inte heller ska förordningen tillämpas på överföringar av medel via mobiltelefoner, om överföringarna är förbetalda och inte överstiger 150 euro. Ett motsvarande undantag gäller för nämnda slag av överföringar som är betalda i efterhand, om vissa villkor är uppfyllda. Förordningen gäller

inte heller om betalaren tar ut pengar från sitt eget konto, vid autogiro-betalningar eller för betalning inom en medlemsstat av skatter, böter och andra avgifter till myndigheter.

Som huvudregel gäller enligt förordningen att fullständig information om betalaren ska åtfölja en överföring av medel. Samma huvudregel gäller för de överföringar av medel där betalningsmottagarens betalningsleverantör är etablerad utanför gemenskapen. Med fullständig information avses information om betalarens namn, adress och kontonummer. Adressen kan ersättas med betalarens födelsedatum och födelseort, kundnummer eller nationella identitetsnummer. Om betalaren inte har något kontonummer, ska betalarens betalningsleverantör ersätta det med en unik identifikationskod som gör att transaktionen kan spåras tillbaka till betalaren. Det åligger betalningsleverantörerna att tillse att överföringar av medel åtföljs av fullständig information om betalaren.

Betalarens betalningsleverantör ska också, innan några medel överförs, kontrollera informationen med hjälp av handlingar m.m. Om överföring sker av medel från ett konto kan kontrollen anses redan ha ägt rum om vissa förutsättningar finns. Vid överföringar av medel, som inte görs från ett konto, ska betalarens leverantör endast kontrollera informationen om betalaren, om beloppet överstiger 1 000 euro. En förutsättning är dock att överföringen inte görs genom flera överföringar, som har ett samband och som tillsammans överstiger det nämnda beloppet.

Det åligger betalarens betalningsleverantör att under fem års tid bevara den fullständiga informationen. Samma arkiveringsskyldighet gäller för betalningsmottagarens betalningsleverantör och för förmedlande betalningsleverantörer.

För överföringar av medel inom gemenskapen gäller dock vissa speciella bestämmelser. Om såväl betalarens som betalningsmottagarens betalningsleverantör är etablerade inom gemenskapen, ska överföringar av medel endast åtföljas av betalarens kontonummer eller en unik identifikationskod som gör det möjligt att spåra transaktionen tillbaka till betalaren. Om betalningsmottagarens betalningsleverantör begär det, ska dock betalarens leverantör tillhandahålla fullständig information om betalaren inom tre arbetsdagar efter mottagandet av en sådan begäran.

Betalningsmottagarens betalningsleverantör ska kontrollera att den information om betalaren som krävs finns angiven och införa effektiva metoder för att kunna upptäcka att information saknas. Om betalningsmottagarens betalningsleverantör vid mottagande av överföringen upptäcker att den information om betalaren som krävs enligt förordningen saknas eller är ofullständig, ska överföringen antingen avvisas eller kompletterande information begäras. Om betalarens betalningsleverantör regelbundet underlåter att lämna erforderlig information om betalaren, ska betalningsmottagarens betalningsleverantör vidta åtgärder som inledningsvis kan bestå i att utfärda varningar och fastställa tidsfrister, innan denne antingen avvisar alla framtida överföringar från den ifrågavarande betalningsleverantören eller fattar beslut om att begränsa eller avsluta affärsrelationen med denne. Om sådana åtgärder vidtas, ska detta meddelas till de myndigheter som har ansvar för att bekämpa penningtvätt eller finansiering av terrorism. Betalningsleverantörerna ska utan dröjsmål besvara förfrågningar från samma

myndigheter gällande den information om betalaren som åtföljer överföringar och motsvarande bevarade uppgifter.

Förordningen föreskriver också att medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner vid överträdelse av bestämmelserna. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Dessa sanktioner ska gälla från den 15 december 2007.

Vidare innehåller förordningen en möjlighet för medlemsstaterna att under vissa förutsättningar undanta betalningsleverantörer, som är etablerade inom deras territorium, från skyldigheten att lämna fullständig information vid överföringar till ideella organisationer som bedriver viss verksamhet.

Slutligen innehåller förordningen en översynsklausul, som innebär att kommissionen ska presentera en rapport om förordningens tillämpning för Europaparlamentet och rådet senast fem år efter förordningens ikraftträdande.

Av förordningen framgår att den ska tillämpas från den tjugonde dagen efter det att den offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning, dock tidigast den 1 januari 2007. Förordningen publicerades i den tidningen den 8 december 2006.

5 Verkställande åtgärder med anledning av EG-förordningen

En EG-förordning är, i enlighet med artikel 249 andra stycket i EG-fördraget, till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater. Den ska tillämpas av domstolar och myndigheter i medlemsstaterna som direkt gällande rätt och kan åberopas av enskilda. En EG-förordning får inte inkorporeras i eller transformeras till nationell rätt.

Existensen av en EG-förordning inom ett visst område markerar normalt att medlemsstaterna ska undvika egen lagstiftning inom området med hänsyn till principen om gemenskapsrättens företräde och spärrverkan. Såvida inte ett bemyndigande till medlemsstaterna ges i EG-förordningen får förordningen inte utfyllas eller kompletteras med mera detaljerade materiella regler inom samma område. Vidare får en medlemsstat inte utfärda föreskrifter om hur en EG-förordning ska tolkas.

En EG-förordning förhindrar dock inte att en medlemsstat inför nationella regler av verkställande karaktär. Exempelvis kan nationella regler om vilken myndighet som ska svara för tillämpningen behövas. Även andra administrativa och processuella regler kan behövas. Medlemsstaterna är nämligen skyldiga att tillse att det finns nationella bestämmelser som gör att en EG-förordning kan tillämpas i praktiken och få genomslag. Det förekommer också att EG-förordningar innehåller bestämmelser av direktivliknande karaktär som innebär en uppmaning till medlemsstaterna att anta nationella bestämmelser avseende en viss fråga.

De bestämmelser som föreslås i denna lagrådsremiss är av nyss beskriven verkställande karaktär. I förordningen (EG) nr 1781/2006 finns det artiklar som ger medlemsstaterna möjligheter till vissa undantag från förordningens tillämpningsområde. När det gäller sanktioner finns det en särskild bestämmelse enligt vilken medlemsstaterna åläggs att fastställa regler om sådana vid överträdelser av bestämmelserna i förordningen. Vidare behöver det preciseras vilka nationella myndigheter som ska ansvara för vissa uppgifter som anges i förordningen.

6 Överväganden och förslag

6.1 Tillämpningsområde

Av artikel 3.1 i EG-förordningen framgår att förordningen ska tillämpas på överföringar av medel i samtliga valutor som sänds eller mottas av betalningsleverantörer som är etablerade inom gemenskapen.

Med överföring av medel avses transaktioner som utförs elektroniskt på en betalares vägnar via en betalningsleverantör för att göra medel tillgängliga för en betalningsmottagare, oavsett om betalaren och betalningsmottagaren är samma person. En betalningsleverantör är en fysisk eller juridisk person vars affärsverksamhet omfattar tillhandahållande av tjänster för överföring av medel.

De flesta aktörer som tillhandahåller överföringar driver någon form av finansiell verksamhet antingen som en del av en annan verksamhet eller som den huvudsakliga verksamheten. Exempel på företag som vanligen tillhandahåller överföringar är kreditinstitut (såsom banker) samt valuta-växlings- och betalningsöverföringsföretag. Andra företag som har kommit att utveckla och tillhandahålla överföringstjänster är t.ex. mobiltelefonoperatörer och företag som bedriver flera olika verksamheter varav en avser överföringar av medel. Exempel på olika slags överföringar av medel som kan anses omfattas av förordningen är bl.a. överföringar via Internet, giroöverföringar och insättningar på eget eller annans konto. Enligt artikel 3.4 och 3.5 ska förordningen i vissa fall inte tillämpas på överföringar av medel via mobiltelefoner eller annan digital eller informationsteknisk utrustning.

För vissa typer av överföringar bedöms risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism vara låg. Enligt artikel 3.7 undantas därför vissa angivna överföringar. Överföringar som inte omfattas av förordningen är bl.a. uttag från eget konto, autogiro, trunkerade checkar samt betalningar av skatter, böter och avgifter till myndigheter. Inte heller omfattas överföringar av medel om både betalaren och betalningsmottagaren är betalningsleverantörer som agerar för egen räkning.

Det finns vissa möjligheter att på nationell nivå göra undantag från tillämpningsområdet för förordningen. Dessa undantagsmöjligheter har bl.a. införts för att det ska kunna tas särskild hänsyn till egenskaperna och uppbyggnaden av nationella betalningssystem. En annan omständighet som också har beaktats vid införandet av undantagen är att risken för penningtvätt och finansiering av terrorism kan vara låg när det gäller vissa slag av överföringar av medel. Varje medlemsstat får själv bestämma om de möjligheter till undantag som förordningen ger ska tas i anspråk.

6.1.1 Undantag för överföringar av medel genom elektroniska pengar

Regeringens bedömning: Frågan om EG-förordningen, i enlighet med artikel 3.3, inte ska tillämpas på överföringar av medel genom elektroniska pengar på belopp som uppgår till högst 1 000 euro kan inte besvaras förrän i samband med att riksdagen fattar beslut om genomförandet av direktiv 2005/60/EG.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna delar promemorians bedömning eller har inget att erinra. *Svenska Bankföreningen* anser dock att det hade varit mera lämpligt att man i promemorian hade tagit ställning för att undantaget ska utnyttjas. *Svenska Fondhandlareföreningen* ansluter sig till Bankföreningens yttrande.

Skälen för regeringens bedömning: Av artikel 3.3 i EG-förordningen framgår att om en medlemsstat beslutar att tillämpa det undantag som anges i artikel 11.5 d i direktiv 2005/60/EG ska förordningen inte tillämpas på överföringar av medel genom elektroniska pengar som omfattas av detta undantag utom när det överförda beloppet överstiger 1 000 euro. I den nämnda artikeln i direktivet finns en möjlighet för medlemsstaterna att tillåta institut och personer som omfattas av direktivet att göra undantag från bl.a. kravet på kundkontroll när det gäller elektroniska pengar på mindre belopp.

Utredningen om åtgärder mot penningtvätt och terrorismfinansiering har haft i uppdrag att se över vilka åtgärder som behöver vidtas för att ytterligare effektivisera bekämpningen av penningtvätt och terrorismfinansiering. Utredningen lämnade sitt betänkande *Genomförande av tredje penningtvättsdirektivet (SOU 2007:23)* den 30 mars 2007. En av de frågor som ingick i utredningens uppdrag var att ta ställning till om det i direktivet aktuella undantaget avseende kundkontroll när det gäller elektroniska pengar ska utnyttjas eller inte. Utredningen har föreslagit att detta undantag bör genomföras i den svenska lagstiftningen. Frågan om EG-förordningen ska tillämpas på överföring av medel genom elektroniska pengar enligt artikel 3.3 i förordningen är beroende av huruvida möjligheten till undantag enligt direktivet 2005/60/EG utnyttjas i svensk rätt. Det innebär att det först i samband med att riksdagen fattar beslut om genomförandet av direktivet 2005/60/EG kommer att avgöras om förordningen ska tillämpas på överföringar av medel genom elektroniska pengar på belopp som uppgår till högst 1 000 euro. Mycket talar i och för sig för att undantaget bör tas i anspråk men det fortsatta arbetet med införlivandet av direktivet 2005/06/EG i svensk rätt bör inte förekommas i detta ärende.

6.1.2 Undantag för överföringar av medel för betalning av varor eller tjänster

Regeringens förslag: EG-förordningen ska, under de förutsättningar som anges i artikel 3.6 första stycket a–c, inte tillämpas på överföringar av medel inom Sverige till ett konto som möjliggör betalning för tillhandahållande av varor eller tjänster.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att erinra mot det. *Post- och telestyrelsen* anser bl.a. att förslaget medför uppenbara lättnader för betalningsleverantörer och att förslaget även är bra ur ett konsumentperspektiv. Det kan inte uteslutas att den föreslagna lättnaden medför vissa risker menar *Post- och telestyrelsen* men kan inte göra någon bedömning av vilka eventuella negativa konsekvenser som kan uppkomma. *Svenska Bankföreningen* understryker att undantaget måste förstås så att det omfattar alla nationella betalningar understigande 1 000 euro. *Svenska Fondhandlareföreningen* ansluter sig till *Bankföreningens* yttrande.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artikel 3.6 får en medlemsstat besluta att förordningen inte ska tillämpas på överföringar av medel inom medlemsstaten till ett konto som möjliggör betalning för tillhandahållande av varor eller tjänster om

a) betalningsmottagarens betalningsleverantör omfattas av skyldigheterna i direktiv 2005/60/EG,

b) betalningsmottagarens betalningsleverantör har möjlighet att med hjälp av ett särskilt referensnummer via betalningsmottagaren spåra överföringar av medel från en fysisk eller juridisk person som har ingått ett avtal med betalningsmottagaren för tillhandahållande av varor eller tjänster, och

c) det överförda beloppet är 1 000 euro eller mindre.

När det gäller vilken typ av överföringar som berörs och som därmed kommer att omfattas av undantagsbestämmelsen kan nämnas betalningar genom Internetbaserade tekniska lösningar och girobaserade betalningar. *Svenska Bankföreningen* anför att undantaget måste förstås så att det omfattar alla nationella betalningar understigande 1 000 euro. Det är förordningen som anger under vilka förutsättningar undantaget kan tillämpas och ytterst är det en fråga som får bedömas i rätts-tillämpningen.

Fullständig spårbarhet av betalningsöverföringar är ett viktigt verktyg när det gäller att förebygga, undersöka och upptäcka penningtvätt eller finansiering av terrorism. För att uppnå detta syfte fastställer förordningen ett regelsystem som ålägger betalningsleverantörer ytterligare skyldigheter. Systemet för betalningsöverföringar måste dock fungera effektivt och inte drabbas av omotiverade kostnader. Det finns därför inte skäl att i onödan belasta betalningssystemet och dess aktörer med regler och rutiner. Vid bedömningen av om undantaget bör utnyttjas finns det därför olika motstående intressen som måste beaktas.

Undantaget innebär att överföringar, som inte överstiger 1 000 euro, undantas från förordningens tillämpningsområde. Om undantaget utnyttjas finns en risk att överföringar under beloppsgränsen kan bli

svårare att spåra. Möjligheten till undantag begränsas dock enligt artikeln till fall som omfattar inhemska överföringar och som innehåller ett särskilt referensnummer. Dessa omständigheter torde innebära att tillräcklig spårbarhet kan uppnås. Hänvisningen till penningtvättsdirektivet i artikel 3.6 a innebär att den som utför de överföringar som undantas kommer att omfattas av gällande penningtvättslagstiftning. Enligt 9 § första stycket lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt ska en fysisk eller juridisk person, som omfattas av lagen, granska alla transaktioner som skäligen kan utgöra penningtvätt. Betalningsöverförare omfattas av penningtvättslagen och denna bestämmelse kommer därmed att gälla även för de överföringar som undantas enligt förslaget. Mot bakgrund härav får risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism för denna typ av överföringar bedömas vara låg. Därför föreslås att undantaget utnyttjas för svensk del.

6.1.3 Undantag för överföringar av medel till ideella organisationer

Regeringens bedömning: Möjligheten enligt artikel 18 i EG-förordningen att undanta betalningsleverantörer som är etablerade i Sverige från skyldigheterna enligt förordningen att bl.a. se till att överföringar av medel åtföljs av fullständig information om betalaren när det gäller överföringar av medel inom Sverige till vissa ideella organisationer på belopp som uppgår till högst 150 euro bör inte utnyttjas.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet av remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran. *Svenska Bankföreningen* instämmer i promemorians bedömning och understryker att en annan bedömning skulle medföra stora problem för bankerna. Uppdaterade listor med godkända ideella organisationer måste då ständigt finnas tillgängliga för bankerna och integreras i alla gränssnitt där betalningar kan göras. Detta kräver systemutveckling och för med sig extra kostnader för bankerna. *Frivilligorganisationernas insamlingsråd* är dock kritiskt till promemorians förslag och begär att Sverige tillämpar det undantag avseende ideella organisationer som EG-förordningen möjliggör. Rådet anser att det vore synnerligen olyckligt om möjligheten att skänka pengar anonymt avskaffas eller försvåras. Det skulle betyda att bidragen till organisationerna skulle minska. Rådet efterlyser en konsekvensanalys av förslaget i promemorian. Rådet menar vidare att påståendet i promemorian, att det för närvarande inte finns sådana lagstadgade krav på tillsyn av eller revision och redovisning för ideella organisationer som krävs för att kunna utnyttja undantaget, är felaktigt. Organisationer med 90-konto är, enligt insamlingsrådet, underkastade särskilda redovisningskrav och externa revisionskrav och Stiftelsen för Insamlingskontroll är dessutom ett självständigt icke-statligt organ för kontroll av insamling. *Stiftelsen för Insamlingskontroll* delar promemorians bedömning att undantaget inte bör utnyttjas. *Plan Sverige* är kritiskt till förslaget i promemorian och ser inga skäl till att inte utnyttja undantaget. Begränsningen av att endast tillåta anonyma gåvor upp till 150 euro är

dock inte skäligen anser organisationen. Man framhåller att det finns en tradition av förekomst av anonyma gåvor i Sverige. Om möjligheten att skänka anonymt avskaffas eller försvåras skulle det betyda att bidragen till ideella organisationer minskar. Organisationen anser vidare att det är ett felaktigt påstående att de kontrollinstanser som nämns i artikel 18 i EG-förordningen saknas och pekar på de särskilda redovisningskrav som ställs på 90-kontona och att Stiftelsen för Insamlingskontroll är ett icke-statligt organ för kontroll av insamling. *Amnesty International, svenska sektionen*, anser att undantaget bör utnyttjas och att de krav som uppställs i artikel 18.1 är uppfyllda. Man anser vidare att regeringen bör arbeta för att ta bort beloppsgränsen i nämnda artikel och ansluter vidare till Frivilligorganisationernas insamlingsråds remissvar.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt artikel 18 i EG-förordningen finns det en möjlighet till undantag för nationella överföringar till ideella organisationer. Undantaget innebär att medlemsstaterna får undanta betalningsleverantörer som är etablerade inom deras territorium från skyldigheterna enligt artikel 5 att bl.a. se till att överföringar av medel åtföljs av fullständig information om betalaren vid överföringar av medel till organisationer som på ideell grund bedriver verksamheter för välgörande, religiösa, kulturella, utbildningsfrämjande, sociala, vetenskapliga eller föreningsinriktade ändamål. En förutsättning är att dessa organisationer är underkastade redovisningskrav och externa revisionskrav eller tillsyn av en myndighet eller ett självreglerande organ som är erkänt i nationell lagstiftning. Vidare är undantagsmöjligheten begränsad till överföringar på högst 150 euro per överföring.

Bakgrunden till införandet av undantagsmöjligheten är att vissa medlemsstater har känt oro över att förordningens krav på åtföljande information vid överföringar kan innebära en minskad vilja att skänka pengar till ideella organisationer. Som framgått ställs vissa krav i fråga om verksamhet och kontroll beträffande de ideella organisationer som mottar överförda medel för att undantaget enligt artikel 18 för betalningsleverantörerna ska få utnyttjas. Syftet med dessa krav är att minska och motverka risken för att ideella organisationer utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. I motsats till *Plan Sverige* och *Amnesty International* anser vi att Sverige inte har den kontroll och de regler för ideella organisationer som skulle berättiga ett undantag. Även om viss kontroll finns genom gällande redovisningsregler och tillsynen över de s.k. 90-kontona så är vår bedömning att detta inte kan anses som tillräckligt för att Sverige ska kunna anses uppfylla kraven i förordningen. Dessutom står möjligheten att använda dessa 90-konton inte alla ideella organisationer till buds eftersom det förutsätter att vissa krav uppfylls. Därtill kommer att det inom ramen för detta lagstiftningsärende inte är möjligt att ta fram och föreslå sådana icke obetydliga ingrepp i form av tillsyn och andra krav för ideella organisationer som behövs för att kunna utnyttja undantaget i förordningen. Dessutom kan sådana ingrepp rymma besvärliga avgränsningsproblem. I detta sammanhang bör även noteras att *Stiftelsen för Insamlingskontroll*, som bl.a. har som syfte att kontrollera att insamling sker under betryggande kontroll och som står bakom 90-kontona, inte har haft någon erinran mot förslaget.

Information som vi har inhämtat från rättsvårdande myndigheter tyder på att det kan förekomma att insamling av medel till ideella

organisationer i förlängningen kan användas för finansiering av terrorism, vilket bör beaktas vid bedömningen av om Sverige bör utnyttja undantaget. I den bedömningen måste dessutom beaktas de kostnader som kan uppkomma för bankerna och instituten för att kunna hantera korrekta listor över organisationer som omfattas av undantaget. *Frivilligorganisationernas insamlingsråd, Plan Sverige och Amnesty International* har anfört en oro att viljan att donera pengar till ideella organisationer skulle minska om undantaget enligt förordningen inte utnyttjas. Enligt EG-förordningen ska överföringar till ideella organisationer på belopp över 150 euro alltid åtföljas av information om betalaren. Det undantag som förordningen ger möjlighet till avser endast belopp som uppgår till högst 150 euro. Det förefaller enligt vår mening osäkert om viljan att skänka pengar till ideella organisationer i någon större grad skulle påverkas av att det blir möjligt att identifiera betalaren även när det rör sig om sådana relativt små belopp. Även om det skulle vara så att donationsviljan i viss mån påverkas så väger ändå intresset av att så effektivt som möjligt försvåra penningtvätt och finansiering av terrorism tyngre.

Mot bakgrund av ovanstående bör inte undantagsmöjligheten enligt artikel 18 för närvarande utnyttjas för svenskt vidkommande.

6.2 Definition av penningöverföring

Regerings förslag: I lagen om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ersätts definitionen av betalningsöverföring med en definition av penningöverföring som beskrivning av den typ av verksamhet som ska omfattas av lagens bestämmelser. Med penningöverföring avses yrkesmässig överföring av pengar eller pengars värde för någon annans räkning.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna, med undantag av *Finansinspektionen*, tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. Finansinspektionen delar i sak promemorians bedömning att det knappast torde finnas någon skillnad mellan begreppen betalningsöverföring och betalningsförmedling och att ett enda begrepp därför bör införas för dessa verksamheter. Finansinspektionen anser dock att både lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet bör använda sig av ett enhetligt begrepp och förordar därför att begreppet betalningsförmedling används i båda lagarna. Finansinspektionen tillstyrker också förslaget att dubbelregleringen i 1 § lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet undanröjs genom att hänvisningen till 7 kap. 1 § andra stycket 4 upphävs i definitionen av annan finansiell verksamhet. *Svenska Bankföreningen* anser att regeringen bör göra en genomgång av samtliga författningar där ordet ”betalningsöverföring” förekommer för att undvika förvirring. *Svenska Fondhandlareföreningen* ansluter sig till Bankföreningens yttrande.

Skälen för regeringens förslag: Enligt EG-förordningen är det betalarens betalningsleverantörer som ska se till och kontrollera att överföringar av medel åtföljs av fullständig information om betalaren (artikel 5). Betalningsleverantörer definieras enligt förordningen som fysiska eller juridiska personer vars affärsverksamhet omfattar tillhandahållande av tjänster för överföring av medel (artikel 2.5). Med överföring av medel avses samtliga transaktioner som utförs elektroniskt på en betalares vägnar via en betalningsleverantör för att göra medel tillgängliga för en betalningsmottagare hos en betalningsleverantör, oavsett om betalaren eller betalningsmottagaren är samma person (artikel 2.7).

För den typ av verksamhet som bedrivs av betalningsleverantörer finns bestämmelser i den svenska lagstiftningen dels i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, när verksamheten bedrivs av banker eller kreditmarknadsföretag, dels i lagen (1996:1006) om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet, när den bedrivs av andra än sådana institut. Den sistnämnda lagen innehåller en skyldighet för fysiska eller juridiska personer som avser att ägna sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning, betalningsöverföring eller annan finansiell verksamhet – vilka aktörer gemensamt betecknas som finansiella institut – att anmäla verksamheten till Finansinspektionen. Inspektionen ska i sin tur föra ett register över personer som har gjort sådan anmälan. Lagen innehåller i övrigt bl.a. bestämmelser om krav på ägare och ledning i finansiella institut och upplysningsskyldighet för sådana institut gentemot Finansinspektionen. Inspektionen har också vissa ingripandemöjligheter enligt lagen.

EG-förordningen ställer krav på att det ska finnas behöriga myndigheter som övervakar att kraven i förordningen uppfylls och nationella regler om sanktioner vid överträdelser av förordningens bestämmelser. Överväganden och förslag när det gäller dessa frågor behandlas i denna lagrådsremiss, se avsnitten 6.3, 6.4.3 och 7. Innan vi går in på dem behöver emellertid några frågor som rör definitionen i lagen om anmälningsskyldighet av sådan verksamhet som berörs av bestämmelserna i förordningen klaras ut. De verksamheter som det gäller är de som enligt lagen benämns betalningsöverföring respektive annan finansiell verksamhet när denna består i att förmedla betalningar. Den första frågan som behöver övervägas är om det finns skäl att låta lagen omfatta två verksamheter med olika beteckningar men som till sitt faktiska innehåll tycks helt eller så gott som helt överlappa varandra. Om verksamheterna sammanfaller, behöver vidare övervägas om det behöver införas ett nytt verksamhetsbegrepp som kan ersätta det nuvarande och hur detta i så fall bör definieras.

Betalningsöverföring definieras i lagen som yrkesmässig överföring av pengar för annans räkning. Med annan finansiell verksamhet avses yrkesmässig verksamhet som huvudsakligen består i att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Det innebär att bl.a. verksamhet som består i att förmedla betalningar omfattas (andra stycket 4).

När det gäller begreppet *betalningsöverföring* framgår av förarbetena att det kan avse flera olika typer av överföringar av pengar (prop.1999/2000:145 s. 18 och 21). Det kan röra sig om överföringar

mellan olika personer eller företag som kan befinna sig på samma eller olika geografiska platser. Överföringen kan ske inom landet eller vara gränsöverskridande. Vidare kan överföringen vara kontobaserad eller vara en överföring utan konto.

Flertalet av de överföringar av penningbelopp som genomförs är kontobaserade och sker inom bankernas betalningssystem. En särskild typ av överföringar, utanför banksystemet, utgörs av sådana överföringar som sker via överföringskontor och bygger på att man snabbt ska kunna föra över pengar från ett kontor till ett annat inom samma företag, företagskoncern eller genom företagets ombud. I allmänhet sker detta genom att kunden hos ett kontor mot en avgift överlämnar en summa pengar för att motsvarande summa ska bli tillgänglig hos ett annat kontor för en betalningsmottagare i samma land eller utomlands. Huvudsakligen är det valutaväxlingskontor, kreditkortsföretag, reseföretag, turistbyråer och tobakshandlare som ägnar sig åt denna verksamhet. En förklaring till att så olikartade typer av företag ägnar sig åt betalningsöverföring, är att många av dem är ombud för ett betalningsöverföringsföretag. Dessa ombud kan ägna sig åt betalningsöverföring vid sidan av sin huvudsakliga verksamhet.

Verksamheten *förmedla betalningar* infördes i lagstiftningen för banker och andra kreditinstitut i samband med anpassningen av lagstiftningen inför anslutningen till EES-avtalet. Verksamheten togs då in i en uppräknig av olika tjänster som kreditinstitut får ägna sig åt. Uppräknigen faller tillbaka på en motsvarande uppräknig i bakomliggande EG-direktiv om kreditinstitut. Varken i EG-regelverket eller i den svenska lagstiftningen har preciserats vad som anses rymmas inom tjänsten i fråga. I förarbetena till den senaste reformeringen av banklagstiftningen 2004 har emellertid betalningsförmedling beskrivits på ett mera övergripande plan som en verksamhet som innebär att en betalningsförmedlare överför köpkraft från en betalare till en betalningsmottagare (prop. 2002/03:139 s. 180). Betalningsförmedling förutsätter att minst en utomstående part, förutom betalaren och betalningsmottagaren, är inblandad i betalningstransaktionen.

I realiteten torde det vara liten, om ens någon, innehållsmässig skillnad mellan begreppen betalningsöverföring och betalningsförmedling. Det torde vara samma sakliga innehåll som avses, dvs. överföring av medel från en person till en annan eller till samma person och där överföraren eller förmedlaren utför tjänsten i sin yrkesmässiga verksamhet. Metoden för överföringen kan innebära att de generella betalsystemen används eller att andra system för överföringar utnyttjas. Den teknik som används kan också variera och omfatta allt från överföring via kassa till användande av Internet och mobiltelefon. Lagstiftningen synes vidare vara neutral när det gäller vilka tekniker och metoder som kan komma till användning vid överföringarna.

Det mesta tyder således på att lagen om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet omfattar två verksamheter som i grunden är överensstämmande, nämligen betalningsöverföring och annan finansiell verksamhet som består i att förmedla betalningar. Det får anses saknas skäl att behålla en sådan dubbelreglering. I stället bör en enda verksamhet definieras som på ett adekvat sätt omsluter det man vill att lagens bestämmelser ska vara tillämpliga på.

Frågan om vilket begrepp som härvid bör användas för att tydligt åskådliggöra vilken överförings- eller förmedlingsverksamhet som lagen bör ta sikte på är inte självklar. Det nuvarande begreppet, betalningsöverföring, kan tolkas som att en överföring nödvändigtvis måste avse en betalning för något, vilket dock inte behöver vara fallet även om detta torde vara det vanliga. Det kan i sammanhanget nämnas att begreppet betalningsöverföring används även i lagen (1999:268) om betalningsöverföringar inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, dock utan att där särskilt definieras. I lagen, som bygger på ett EG-direktiv, regleras bl.a. vilken information som betalningsförmedlare ska lämna till sina kunder vid gränsöverskridande betalningar inom EES.

Att det handlar om aktiviteter som kan benämnas överföringar som lagen om anmälningssplikt för viss finansiell verksamhet bör omfatta torde stå klart. Föremålet för överföringarna i fråga är uppenbarligen pengar eller något som motsvarar pengars värde. Ett i sammanhanget mer adekvat begrepp än det nuvarande betalningsöverföring synes därför vara penningöverföring. I en definition av begreppet penningöverföring bör tydliggöras att överföringen ska avse pengar eller pengars värde. *Finansinspektionen* har förordat att begreppet betalningsförmedling ska användas. Såsom beskrivits ovan är nackdelen med begreppet att det kan tolkas som att transaktionen avser en betalning, vilket som sagt inte behöver vara fallet. Finansinspektionen har vidare anfört att samma begrepp bör användas både i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och i lagen (1996:1006) om anmälningssplikt avseende viss finansiell verksamhet. Det kan finnas skäl att överväga en ändring av begreppet betalningsförmedling i lagen om bank- och finansieringsrörelse. Frågan kräver emellertid ytterligare beredning och detta kan inte göras inom ramen för det förevarande lagstiftningsärendet.

Mot den angivna bakgrunden bör definitionen av betalningsöverföring i lagen om anmälningssplikt avseende viss finansiell verksamhet ersättas med en definition av penningöverföring som innefattar yrkesmässig överföring av pengar eller pengars värde för annans räkning. Samtidigt bör den hänvisning som finns i definitionen av annan finansiell verksamhet till 7 kap. 1 § andra stycket 4 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse tas bort för att eliminera den onödiga dubbelreglering som konstaterats. En följdändring bör vidare göras i definitionen av finansiellt institut i 1 § fjärde punkten lagen om anmälningssplikt avseende viss finansiell verksamhet genom att ordet betalningsöverföring ersätts med penningöverföring. Samma följdändring bör göras i lagens 2 och 4 §§ där orden betalningsöverföring ersätts med penningöverföring.

Svenska Bankföreningen har anfört att man, för att undvika förvirring, bör göra en översyn av samtliga författningar där ordet betalningsöverföring finns och byta ut detta ord mot ordet penningöverföring. Den enda lagen som skulle bli aktuell att ändra är lagen (1996:268) om betalningsöverföringar inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Den lagen kommer emellertid inom ett par år sannolikt att upphöra att gälla som en följd av införlivandet av det kommande EG-direktivet om betaltjänster (2005/0245 [COD]). Detta gör att en ändring nu inte kan anses vara motiverad.

6.3 Övervakning

Regeringens bedömning: Den tillsyn som Finansinspektionen, med stöd av bestämmelserna i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, utövar över kreditinstitut som sysslar med betalningsöverföring uppfyller kraven på övervakning enligt artikel 15 i EG-förordningen.

Regeringens förslag: Finansinspektionen får rätt att av finansiella institut som omfattas av lagen om anmälningssplikt avseende viss finansiell verksamhet begära in sådana upplysningar om verksamheten som behövs för att inspektionen ska kunna kontrollera att EG-förordningen följs. Finansinspektionen ges också möjlighet att, när det är nödvändigt, genomföra en undersökning hos sådana finansiella institut (s.k. platsundersökningar).

Promemorians bedömning och förslag överensstämmer i allt väsentligt med regeringens.

Remissinstanserna instämmer med promemorians bedömning och förslag eller har inget att erinra mot dem. *Finansinspektionen* delar uppfattningen att den tillsyn som inspektionen utövar över kreditinstitut som sysslar med betalningsöverföring uppfyller kraven på övervakning som ställs enligt artikel 15 i EG-förordningen. Finansinspektionen förespråkar dock att en enhetlig ordning med tillståndskrav och full tillsyn ska tillämpas på samtliga finansiella företagstyper som bör stå under tillsyn. Finansinspektionen anser även att lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet bör ändras på samma sätt som föreslås i lagen (1996:1006) om anmälningssplikt avseende viss finansiell verksamhet för att uppfylla kraven på övervakning och på effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner. Finansinspektionen anser också att det bör införas en bestämmelse i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse som anger att Finansinspektionen kan begära in upplysningar från filialer etablerade i landet och att Finansinspektionen, om det är nödvändigt, får genomföra undersökningar hos dessa. Finansinspektionen anser slutligen att det tydligt bör framgå att en sådan platsundersökning som föreslås endast omfattar den tillsyn som inspektionen utövar enligt lagen om anmälningssplikt avseende viss finansiell verksamhet. *Post- och telestyrelsen* pekar på att det eventuellt finns en kollision mellan förordningens regler om tillsyn och reglerna om tystnadsplikt i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation, som skulle kunna utgöra ett hinder för Finansinspektionen vid fullgörandet av dess tillsyn enligt förordningen. *Svenska Bankföreningen* förordar att finansiella institut som omfattas av lagen om anmälningssplikt avseende viss finansiell verksamhet ställs under full tillsyn innebärande krav på tillstånd att bedriva sådan verksamhet. *Svenska Fondhandlareföreningen* ansluter sig till Bankföreningens yttrande.

Skälen för regeringens bedömning och förslag: Av artikel 15.3 i EG-förordningen framgår att medlemsstaterna ska kräva att de behöriga myndigheterna effektivt övervakar och vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa att kraven i förordningen uppfylls. Detta innebär att det måste klargöras om behöriga myndigheter i Sverige har de möjligheter som

krävs för att bedriva en effektiv övervakning med avseende på bestämmelserna i förordningen.

Lagen om bank- och finansieringsrörelse

Enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse utövar Finansinspektionen tillsyn över kreditinstitut. Med kreditinstitut avses bank och kreditmarknadsföretag. Av lagen framgår att bank- eller finansieringsrörelse bara får drivas efter tillstånd, om inte annat framgår av lagen. Kreditinstitut får bedriva den finansiella verksamhet som framgår av 7 kap. 1 §, bl.a. betalningsförmedling (andra stycket 4). Tillsynen omfattar att rörelsen drivs i enlighet med nämnda lag, andra författningar som reglerar institutets verksamhet, institutets bolagsordning, stadgar eller reglemente och i enlighet med interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar institutets verksamhet. Med författning avses i denna lag, enligt lagens förarbeten (prop. 2002/03:139 s. 544), såväl lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter som EG-förordningar och andra bindande regler. Dessutom har inspektionen tillsyn över att kreditinstitutets ägare och ledning uppfyller lämplighetskraven i lagen. Vidare framgår av 13 kap. 3 § att ett kreditinstitut ska lämna Finansinspektionen de upplysningar om sin verksamhet som inspektionen begär. Finansinspektionen får göra platsundersökningar hos kreditinstitut, om den anser det vara nödvändigt (13 kap. 4 §). Inspektionen har även rätt att förordna en eller flera revisorer för att delta i revisionen av ett kreditinstitut (13 kap. 9 §). Dessutom finns vissa ytterligare tillsynsmöjligheter för Finansinspektionen enligt bestämmelserna i 13 kap.

Den tillsyn som Finansinspektionen med stöd av bestämmelserna i lagen om bank- och finansieringsrörelse kan utöva över kreditinstitut som sysslar med betalningsförmedling bedöms vara tillräcklig för att uppfylla kraven på övervakning enligt artikel 15 i EG-förordningen. Några ytterligare lagstiftningsåtgärder behövs därför inte när det gäller dessa institut.

Lagen om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet

Finansiella institut som omfattas av lagen (1996:1006) om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet är inte underkastade tillståndsskyldighet för bedrivande av verksamheten. Däremot ska, som framgår av avsnitt 6.2., verksamheten anmälas till Finansinspektionen för registrering (2 §). Finansinspektionen ska vid anmälan och senare, vid ändrade förhållanden, göra en prövning av lämpligheten hos ägare med kvalificerat innehav och ledning (3 §). Finansinspektionen får förelägga en fysisk eller juridisk person som ägnar sig åt anmälningsskyldig verksamhet utan att ha gjort någon anmälan att göra en sådan (8 §). Om personen inte rättar sig efter föreläggandet, ska inspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten. Finansiella institut som har anmält sin verksamhet till Finansinspektionen ska på begäran lämna inspektionen de upplysningar om verksamheten som behövs för att inspektionen ska kunna kontrollera att lagen (1993:768) om åtgärder mot

penningtvätt och lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, m.m. följs (7 §). Finansinspektionen får förelägga ett finansiellt institut att göra rättelse om begärda upplysningar inte lämnas, eller om institutet överträder en bestämmelse i penningtvättslagen eller en föreskrift som meddelats med stöd av den lagen (10 §). Om rättelse inte görs, får inspektionen dessutom förelägga institutet att upphöra med verksamheten. Förelägganden som meddelas enligt lagen får förenas med vite (11 §).

Eftersom EG-förordningen ställer krav på att tillsynen bl.a. ska vara effektiv, finns ett behov av att utvidga upplysningsskyldigheten enligt 7 § för att inspektionen ska kunna kontrollera att EG-förordningen följs av de finansiella institut som bedriver sådan överföring av medel som omfattas av bestämmelserna i förordningen. En sådan utvidgning av 7 § bör därför göras.

Nya betaltjänster introduceras ständigt på marknaden och dessa tjänster har utvecklats alltmer i och med de nya tekniska förutsättningar som finns på betalområdet och inom den finansiella tjänstesektorn. Från att betalningar och överföringar tidigare utförts genom kassatjänster har dessa i allt större omfattning ersatts av olika elektroniska tjänster som sker via bl.a. Internet och telefon. Ett relativt nytt område som kommit att utveckla betaltjänster är mobiltelefonsektorn. Det finns i dag flera aktörer som erbjuder olika betalningsmöjligheter med hjälp av mobiltelefonen. Av artikel 3.4 och 3.5 i EG-förordningen framgår att överföringar av medel via mobiltelefoner eller annan digital eller informationsteknisk utrustning under vissa förutsättningar inte omfattas av förordningen. I övriga fall omfattas alltså även denna form av överföringar av bestämmelserna i förordningen.

Mobiltelefonoperatörer som ägnar sig åt penningöverföring torde redan i dag omfattas av anmälningsplikten enligt lagen om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet. Detsamma gäller andra aktörer med verksamhet som innebär tillhandahållande av betaltjänster med annan digital eller informationsteknisk utrustning. Detta innebär att dessa aktörer ska anmäla sig till Finansinspektionen för registrering och vara underkastade de bestämmelser som i övrigt finns i den aktuella lagen.

Post- och telestyrelsen pekar på risken för kollision mellan bestämmelsen om tystnadsplikt i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation och förordningens regler om tillsyn. Lagbestämmelsen innebär att den som i samband med tillhandahållande av ett elektroniskt kommunikationsnät eller en elektronisk kommunikationstjänst har fått del av eller tillgång till information om abonnemang, innehåll i elektroniskt meddelande eller annan uppgift som angår ett särskilt elektroniskt meddelande har tystnadsplikt avseende detta. I 6 kap. 22 § finns en uttömmande uppräkningslista av myndigheter som i vissa fall har rätt att begära sådana uppgifter och där finns inte Finansinspektionen nämnd.

När det gäller frågan om Finansinspektionens bristande möjligheter att erhålla information om abonnemang och innehåll eller uppgift i ett elektroniskt meddelande, som *Post- och telestyrelsen* har pekat på, så är det svårt att i dag avgöra om detta verkligen kommer att inverka menligt på inspektionens tillsyn enligt förordningen. En avvägning måste ske mellan förordningens krav på effektiv tillsyn och den personliga integriteten. Vi är inte beredda att nu överväga en ändring i lagen om

elektronisk kommunikation, eftersom ett behov härav inte kan anses påvisat. Den fortsatta tillämpningen av förordningen får visa om det finns anledning att göra en ny bedömning i frågan.

Som inledningsvis nämnts kräver EG-förordningen att behöriga myndigheter effektivt övervakar och vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa att kraven i förordningen uppfylls. För att effektivisera kontrollen över de finansiella institut som omfattas av lagen om anmälningsskyldighet, däribland sådana som har att följa bestämmelserna i EG-förordningen, bör utöver den nämnda upplysningsskyldigheten införas en möjlighet för Finansinspektionen att genomföra s.k. platsundersökningar hos dessa institut. Därigenom stärks kontrollen över denna form av finansiella aktörer. Möjligheten att göra platsundersökningar har funnits i banklagstiftningen sedan en lång tid tillbaka. Enligt förarbetena kan en undersökning omfatta både en särskild genomgång av infordrade handlingar och en undersökning på stället (prop. 1992/93:89 s. 191). Vid en platsundersökning hos ett finansiellt institut ska Finansinspektionen kunna kontrollera de förhållanden som man enligt lagen (1996:1006) om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet har att kontrollera. För att, såsom Finansinspektionen påpekat, tydliggöra att den undersökning som avses endast får omfatta den verksamhet som är anmälningsskyldig enligt denna lag preciseras detta i 7a § andra stycket lagen om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet. De utökade möjligheter till kontroll genom de föreslagna utvidgningarna av bestämmelserna i lagen om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet får anses vara tillräckliga för att uppfylla EG-förordningens krav enligt artikel 15.

Både *Finansinspektionen* och *Svenska Bankföreningen* förespråkar en enhetlig ordning med tillståndskrav för och full tillsyn över samtliga finansiella aktörer. Detta är emellertid en övergripande fråga som inte kan behandlas inom ramen för detta lagstiftningsärende.

Beträffande Finansinspektionens påpekande att det bör införas en bestämmelse i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse som ger att Finansinspektionen möjlighet att genomföra undersökningar hos filialer i Sverige, anser regeringen att inspektionen tar upp en övergripande fråga som inte kan behandlas i nu aktuellt sammanhang. Frågan behöver utredas och beredas innan ett ställningstagande kan göras.

Finansinspektionen anser vidare att lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet bör ändras på samma sätt som lagen (1996:1006) om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet för att uppfylla kraven på övervakning och på effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner enligt artikel 15 i EG-förordningen. Enligt inspektionen kan inlåningsföretag bedriva verksamhet som innefattar överföring medel. Som vi ser det är emellertid alla fysiska och juridiska personer som utför penningöverföring, och som inte omfattas av undantaget i 2 § första stycket andra meningen lagen om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet, skyldiga att anmäla sådan verksamhet till Finansinspektionen. Detta gäller även om t.ex. ett inlåningsföretag därutöver är skyldigt att registrera sig enligt lagen om inlåningsverksamhet. Det innebär att alla företag som sysslar med penningöverföring är underkastade den övervakning – och därmed också de

sanktioner – som lagen om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet föreskriver.

6.4 Behöriga myndigheter

6.4.1 Anmälningar av betalningsleverantörer då överföringar saknar eller innehåller ofullständig information

Regeringens förslag: Rikspolisstyrelsen ska vara den myndighet som enligt artikel 9.2 i EG-förordningen ska ta emot meddelanden från betalningsmottagarens betalningsleverantör om åtgärder som denne har vidtagit mot en betalningsleverantör som regelbundet underlåter att lämna erforderlig information om betalaren.

Promemorians förslag överensstämmer i princip med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. *Rikspolisstyrelsen* anser dock att regeringen bör klargöra om man anser att de sekretessbrytande regler som finns i sekretesslagen (1980:100) är tillräckliga. Rikspolisstyrelsen anser att det bör införas nya sekretessbrytande regler som ger stöd för Rikspolisstyrelsen att lämna ut sekretessbelagda uppgifter till Finansinspektionen samt att dessa bör utformas så att Rikspolisstyrelsen i varje ärende får möjlighet att göra en bedömning av om uppgifter bör lämnas ut eller ej. Rikspolisstyrelsen föreslår vidare att det i 8 kap. 5 § sekretesslagen införs en bestämmelse som innebär att uppgifter om enskildas ekonomiska eller personliga förhållanden som är hänförliga till den aktuella typen av underrättelser från Rikspolisstyrelsen skyddas av sekretess även när uppgifterna har lämnats över till Finansinspektionen. *Säkerhetspolisen* framför liknande synpunkter som Rikspolisstyrelsens. *Finansinspektionen* anser att det bör införas en lagstadgad skyldighet för Rikspolisstyrelsen eller den polismyndighet som regeringen bestämmer att underrätta Finansinspektionen om den information som betalningsleverantörer ska lämna enligt artikel 9 i EG-förordningen.

Skälen för regeringens förslag: Betalningsmottagarens betalningsleverantör ska enligt artikel 9.2 i EG-förordningen vidta åtgärder om en betalningsleverantör regelbundet underlåter att lämna erforderlig information om betalaren. Åtgärderna kan inledningsvis bestå i att utfärda varningar och fastställa tidsfrister. Om rättelse inte vidtas, ska betalningsmottagarens betalningsleverantör antingen avvisa alla framtida överföringar från betalningsleverantören eller fatta beslut om att begränsa eller avsluta affärsrelationen med denne. Om någon av dessa åtgärder vidtas, ska betalningsmottagarens betalningsleverantör meddela de myndigheter som har ansvaret för att bekämpa penningtvätt eller finansiering av terrorism om de åtgärder som har vidtagits.

När det gäller de myndigheter som enligt artikel 9 ska vara behöriga myndigheter finns ett behov för svensk del att tydliggöra vilken myndighet som avses. Finanspolisen är den sektion inom Rikskriminalpolisen som inledningsvis har det operativa ansvaret för bekämpning av penning-

tvätt och terrorismfinansiering. Till Finanspolisens uppgifter hör att bekämpa penningtvätt, terrorismfinansiering, miljöbrott samt penningförfalskning och andra falska betalningsmedel. Finanspolisen samlar in, bearbetar och analyserar information för att tidigt kunna uppmärksamma indikationer inom nämnda brottsområden samt utgöra ett stöd för den utredande verksamheten. Målet för verksamheten är att avvärja och avslöja bakomliggande brottslighet inom nämnda områden och, då det föreligger skälig misstanke om brott, överlämna ärendet till polis- och åklagarmyndighet för inledande av förundersökning.

När det gäller bekämpning av penningtvätt ska enligt 9 § lagen om åtgärder mot penningtvätt de aktörer som omfattas av lagens bestämmelser anmäla misstänkta transaktioner till Rikspolisstyrelsen eller den polismyndighet som regeringen bestämmer. Anmälningarna överlämnas enligt nuvarande ordning till Finanspolisen.

Syftet med EG-förordningen är ytterst att förebygga, undersöka och upptäcka penningtvätt samt att förhindra finansiering av terrorism genom ökad spårbarhet av överföringar. Av artikel 10 framgår att en betalningsmottagares betalningsleverantör ska betrakta ofullständig information m.m. om betalaren som en faktor vid bedömningen av om en överföring är misstänkt och om den ska rapporteras till myndigheter som ansvarar för att bekämpa penningtvätt eller finansiering av terrorism. Den information som för närvarande rapporteras till Finanspolisen och den som enligt EG-förordningen ska vara föremål för rapportering har ett gemensamt användningsområde. Detta innebär att Finanspolisen bör vara en naturlig mottagare av informationen. En av anledningarna till att artikel 9 införts i förordningen är dessutom att informationen inte bara kan komma att användas av polisiära myndigheter inom Sverige utan också ska kunna utbytas inom ramen för internationellt polisiärt samarbete i enlighet med tillämpliga regler för detta.

Sammanfattningsvis föreslås därför att Rikspolisstyrelsen ska vara den myndighet som avses i artikel 9.2. I praktiken innebär detta att Finanspolisen kommer att fungera som mottagare även för denna typ av anmälningar.

En förutsättning för en effektiv bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism är att det finns ett fungerande samarbete och informationsutbyte mellan brottsbekämpande myndigheter och tillsynsmyndigheter. Det finns ett berättigat intresse för Finansinspektionen att få del av sådan information som betalningsleverantörer ska lämna enligt artikel 9 i EG-förordningen, eftersom informationen får anses ha betydelse för den övervakning enligt förordningen som Finansinspektionen ska utöva. När det gäller möjligheterna för Rikspolisstyrelsen att med stöd av lag lämna över uppgifter som mottagits med stöd av EG-förordningen till Finansinspektionen, gör vi bedömningen att de sekretessbrytande bestämmelser som finns i sekretesslagen i dag är tillfyllest för att tillgodose en sådan informationsöverföring. De berörda myndigheterna har dessutom ett väl fungerande samarbete i frågor som rör bekämpning av penningtvätt och terrorismfinansiering. Mot bakgrund av detta ser vi inte att det för närvarande behöver göras några ändringar i sekretesslagstiftningen. Om det framöver, vid den praktiska tillämpningen, skulle visa sig att problem uppstår får frågan givetvis övervägas på nytt.

6.4.2 Samarbetskyldigheter

Regeringens förslag: Rikspolisstyrelsen ska vara den myndighet till vilken betalningsleverantörer enligt artikel 14 i EG-förordningen ska besvara förfrågningar gällande den information om betalaren som åtföljer överföringar eller motsvarande uppgifter.

Promemorians förslag överensstämmer i princip med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att erinra.

Skälen för regeringens förslag: Av artikel 14 i EG-förordningen framgår att det föreligger en samarbetskyldighet för betalningsleverantörer. Skyldigheten föreligger gentemot de myndigheter som ansvarar för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism och omfattar den information om betalaren som åtföljer överföringar och motsvarande bevarade uppgifter. Samarbetskyldigheten består i att betalningsleverantörerna ska besvara förfrågningar från dessa myndigheter i den medlemsstat där de är etablerade.

En liknande skyldighet finns i dag i 9 § andra stycket lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt enligt vilken den fysiska eller juridiska person som omfattas av lagen ska lämna uppgifter till Rikspolisstyrelsen eller den polismyndighet som regeringen bestämmer. Uppgifterna ska enligt gällande ordning lämnas till Finanspolisen. Skyldigheten enligt artikel 14 har samma syfte som den nyss nämnda i penningtvättslagen, nämligen att underlätta brottsbekämpande myndigheters utredningsverksamhet. Det är därför ändamålsenligt att uppgifter enligt artikel 14 lämnas till samma myndighet som den som i dag har motsvarande funktion enligt penningtvättslagen, dvs. till Rikspolisstyrelsen.

6.4.3 Övervakning och ingripande

Regeringens förslag: Finansinspektionen ska vara den behöriga myndighet som enligt artikel 15 i EG-förordningen övervakar och vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa att kraven i förordningen uppfylls.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att erinra. *Finansinspektionen* tillstyrker förslaget men vill ha en lagstadgad skyldighet för Rikspolisstyrelsen eller den polismyndighet som regeringen bestämmer att underrätta Finansinspektionen om den information som betalningsleverantörer ska lämna enligt artikel 9 i EG-förordningen. Därigenom kan inspektionen utöva tillsynen effektivt.

Skälen för regeringens förslag: EG-förordningen innehåller ytterligare en artikel som innebär att en viss myndighet ges ett särskilt ansvar. Medlemsstaterna ska nämligen enligt artikel 15.3 kräva att behöriga myndigheter effektivt övervakar och vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa att kraven i förordningen uppfylls. Av avsnitt 6.3 framgår de övervakande funktioner och befogenheter som Finansinspektionen har och föreslås få när det gäller verksamhet som bedrivs av banker och andra kreditinstitut samt av finansiella institut som lyder under lagen om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet. Av

avsnitt 7 framgår även de sanktionsmöjligheter som Finansinspektionen besitter och föreslås få gentemot de nämnda företagen. Det faller sig mot bakgrund av det som i de nämnda avsnitten anförs naturligt att Finansinspektionen för svenskt vidkommande bör vara den behöriga myndighet som avses i artikel 15.3 i EG-förordningen. *Finansinspektionens* invändning har behandlats under avsnitt 6.4.1.

Regeringens bedömning: I fråga om kreditinstitut som sysslar med betalningsöverföring krävs inga ytterligare lagstiftningsåtgärder för att uppfylla kravet enligt artikel 15 i EG-förordningen om att sanktioner vid överträdelse av bestämmelserna i förordningen ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Regeringens förslag: Finansinspektionen får rätt att förelägga finansiella institut som omfattas av lagen om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet att göra rättelse även när institutet inte har fullgjort sin skyldighet att lämna sådana upplysningar om verksamheten som behövs för att inspektionen ska kunna kontrollera att EG-förordningen följs. Inspektionen får även rätt att förelägga ett finansiellt institut att göra rättelse om institutet har överträtt en bestämmelse i EG-förordningen. Om rättelse inte görs, får inspektionen förelägga institutet att upphöra med verksamheten.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker bedömningen och förslaget eller har inget att erinra. *Finansinspektionen* anser dock att de föreslagna sanktionerna för finansiella institut inte lever upp till EG-förordningens krav på effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner. Inspektionen anser att myndigheten även behöver få möjlighet att döma ut en straffavgift vid regelöverträdelser.

Skälen för regeringens bedömning och förslag: Av artikel 15.1 EG-förordningen framgår att medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner vid överträdelser av förordningen och vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att dessa tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande och ska gälla från den 15 december 2007. För svenskt vidkommande innebär detta att Finansinspektionen ska kunna ha möjlighet att vidta de sanktioner som är nödvändiga för att förhindra överträdelser av bestämmelserna i förordningen.

När det gäller kreditinstitut framgår Finansinspektionens ingripandemöjligheter av 15 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Finansinspektionen ska enligt 1 § ingripa när ett kreditinstitut inte bedriver rörelse enligt lagens krav, andra författningar som reglerar institutets verksamhet, institutets bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i lagstiftning som reglerar institutets verksamhet. Med författningar avses i denna lag, enligt lagens förarbeten (prop. 2002/03:139 s. 544), såväl lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter som EG-förordningar och andra bindande regler.

Ingripande sker enligt nämnda paragraf genom utfärdande av föreläggande att vidta åtgärd inom viss tid, förbud att verkställa beslut eller genom anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska Finansinspektionen återkalla institutets tillstånd, eller om det är tillräckligt, meddela varning. Finansinspektionen får vidare enligt 7 § besluta att varning eller anmärkning ska förenas med en straffavgift. Straffavgiften ska fastställas till lägst femtusen kronor och högst femtio miljoner kronor. Utöver vad som nu sagts får Finansinspektionen enligt 10 § ta ut en förseningsavgift med högst 100 000 kronor av ett kreditinstitut som

inte i tid lämnar föreskrivna upplysningar om sin verksamhet. Om Finansinspektionen meddelar föreläggande eller förbud enligt lagen, får myndigheten förelägga vite.

Valet av sanktion som Finansinspektionen gör beror i första hand på hur allvarlig en överträdelse är. Vid allvarliga överträdelser ska tillståndet återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas. När överträdelsen inte är allvarlig, kan Finansinspektionen välja mellan sanktionerna föreläggande att vidta någon av de nämnda åtgärderna, förbud att verkställa beslut eller anmärkning. Om beslut om varning eller anmärkning meddelats kan detta kombineras med straffavgift. Vid valet av sanktion bör valet falla på den som är mest verkningsfull i det enskilda fallet. Föreläggande bör dock endast användas när det krävs för att få institutet att vidta åtgärder för att rätta till något.

Bestämmelser om överklagande av sådana sanktionsbeslut som nämns ovan finns i 17 kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Här görs bedömningen att Finansinspektionen när det gäller kreditinstitut som ägnar sig åt betalningsöverföring redan i dag har tillgång till sanktioner som mycket väl uppfyller EG-förordningens krav på att de ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Av lagen om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet framgår att Finansinspektionen får förelägga en fysisk eller juridisk person som ägnar sig åt sådan verksamhet som är anmälningspliktig enligt lagen att göra anmälan och, om rättelse inte sker, att upphöra med verksamheten (8 §). Vidare får inspektionen enligt 10 § förelägga ett finansiellt institut att göra rättelse om bl.a. upplysningsskyldigheten enligt 7 § inte följs. Det finns även en möjlighet att förelägga institutet att upphöra med verksamheten, om rättelse inte görs (10 §). Förelägganden får förenas med vite (11 §). Eftersom upplysningsskyldigheten enligt 7 § förslås utvidgas till att omfatta även sådana upplysningar om verksamheten som Finansinspektionen behöver för att kunna kontrollera att EG-förordningen följs, bör inspektionen även ha rätt att förelägga ett finansiellt institut att göra rättelse för det fall att begärda upplysningar inte lämnas. Det föreslås också att de gällande sanktionerna i 10 § om föreläggande om rättelse och föreläggande om upphörande av verksamheten vid överträdelse av bestämmelser i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt eller en föreskrift som meddelats med stöd av den lagen utvidgas till att omfatta även överträdelse av bestämmelserna i EG-förordningen.

Bestämmelser om överklagande av sådana sanktionsbeslut som nämns ovan finns i 12 §.

Till skillnad från Finansinspektionen menar vi att sanktionerna i lagen om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet i och med de förslagna utvidgningarna är tillräckliga för att uppfylla förordningens krav. Det är dock möjligt att Finansinspektionens förslag om införande av straffavgifter kan bidra till att ytterligare stärka effektiviteten i Finansinspektionens tillsyn av efterlevnaden av förordningens olika bestämmelser och det finns därför skäl som talar för att utreda frågan vidare. Detta måste dock göras i ett större sammanhang där hänsyn bör tas till den övriga lagstiftningen på det finansiella området.

8 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Den nya lagen om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel och ändringarna i lagen om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ska träda i kraft den 1 april 2008.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att erinra.

Skälen för regeringen förslag: Enligt artikel 20 i EG-förordningen träder förordningen i kraft den tjugonde dagen efter det att den offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning, dock tidigast den 1 januari 2007. Publicering skedde den 8 december 2006. Enligt artikel 15.1 ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner vid överträdelse av bestämmelserna i förordningen. Dessa ska gälla från den 15 december 2007. Eftersom förordningen till övervägande del redan trätt i kraft, är det angeläget att den nya lagen om tillämpning av EG-förordningen om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel och ändringarna i lagen om anmälan om viss finansiell verksamhet kan träda i kraft så snart det är praktiskt möjligt. Det föreslås att de ska träda i kraft den 1 april 2008.

9 Ekonomiska konsekvenser

Som framgått av tidigare avsnitt är det Finansinspektionen som ska vaka över och vidta åtgärder för att säkerställa att kraven i förordningen uppfylls av de aktörer som omfattas av EG-förordningens bestämmelser. *Finansinspektionen* har påtalat att myndighetens resursbehov kommer att öka på grund av de nya arbetsuppgifter som förordningen medför men att det är svårt att närmare uppskatta hur stort detta behov är, eftersom det inte är klarlagt hur många nya aktörer som omfattas av förordningens tillämpningsområde. Oavsett denna osäkerhet ska de budgetära konsekvenserna som avser anslaget för Finansinspektionen hanteras inom befintliga ramar.

Även när det gäller Finanspolisen kan de nu aktuella förslagen medföra ytterligare arbetsuppgifter med kostnadsökningar som följd. Dessa är dock relativt obetydliga. Eventuella merkostnader ska emellertid hanteras inom ramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

De ekonomiska konsekvenserna för de fysiska eller juridiska personer som kommer att omfattas av de i lagstiftningsärendet föreslagna bestämmelserna bedöms försumbara, om ens några. Däremot medför EG-förordningens bestämmelser i sig ökade kostnader för berörda aktörer. Eftersom EG-förordningen är direkt tillämplig i nationell rätt finns dock inte från lagstiftarens sida utrymme att påverka sådana direkta ekonomiska effekter.

10 Författningskommentar

- 10.1 Förslaget till lag om tillämpning av EG-förordningen om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel

Tillämpningsområde

1 §

I paragrafen anges lagens tillämpningsområde.

2 §

Av paragrafen framgår att möjligheten till undantag från EG-förordningens tillämpningsområde enligt artikel 3.6 utnyttjas. Anledningen till att möjlighet till undantag ges för angivna överföringar är att spårbarhet för dessa transaktioner finns i och med att ett referensnummer bifogas. Dessutom är beloppen relativt låga och överföringar under den angivna beloppgränsen omfattas av gällande penningtvättslagstiftning.

Frågan behandlas i avsnitt 6.1.2.

Behöriga myndigheter

3 §

Frågan behandlas i avsnitt 6.4.

4 §

Frågan behandlas i avsnitt 6.4.

Sanktioner och ingripanden

5 §

Paragrafen innehåller en hänvisning till lagen om bank- och finansieringsrörelse samt lagen om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet. Hänvisningen är inte nödvändig för att nyss nämnda lagstiftning ska bli tillämplig utan har enbart ett upplysande syfte.

Frågan behandlas i avsnitt 7.

10.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1006) om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet

1 §

Ändringen i paragrafen innebär att begreppet betalningsöverföring har ersatts med penningöverföring. Dessutom har i definitionen lagts till att överföringen kan avse även pengars värde.

Frågan behandlas i avsnitt 6.2.

2 §

Ändringen i paragrafen innebär att ordet betalningsöverföring har ersatts med begreppet penningöverföring.

Frågan behandlas i avsnitt 6.2.

4 §

Ändringen i paragrafen innebär att ordet betalningsöverföring har ersatts med begreppet penningöverföring.

Frågan behandlas i avsnitt 6.2.

7 §

För att förstärka Finansinspektionens tillsyn i enlighet med EG-förordningens krav har införts en möjlighet för inspektionen att begära in upplysningar om institutets verksamhet som hänför sig till EG-förordningen. Om inspektionen anser sig behöva information och upplysningar om institutets verksamhet för att kunna kontrollera EG-förordningens efterlevnad, kan inspektionen begära in erforderliga uppgifter.

7 a §

Genom paragrafen, som är ny, utökas Finansinspektionens möjligheter att utöva tillsyn över de finansiella instituten som omfattas av lagen genom att inspektionen får möjlighet att genomföra undersökning på plats hos instituten. Undersökningen får endast avse sådan verksamhet som är anmälningsskyldig enligt 2 § i denna lag, Således får inte undersökningen omfatta annan verksamhet som institutet bedriver därutöver.

Frågan behandlas i avsnitt 6.3.

10 §

De i paragrafen beskrivna sanktionerna om föreläggande om att göra rättelse och att upphöra med verksamheten utökas till att också gälla för överträdelse av en bestämmelse i EG-förordningen.

Frågan behandlas i avsnitt 7.

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1781/2006

av den 15 november 2006

om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen, särskilt artikel 95,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Flöden av svarta pengar som skapas genom överföring av medel kan skada stabiliteten inom den finansiella sektorn och dess rykte och utgöra ett hot mot den inre marknaden. Terrorismen skakar grundvalarna i vårt samhälle. Den sundhet, integritet och stabilitet som präglar systemet för överföring av medel och tilltron till det finansiella systemet i dess helhet skulle kunna allvarligt sättas på spel genom brottslingars och deras medhjälparens ansträngningar att antingen dölja ursprunget till vinningar från brott eller överföra medel för terroriständamål.
- (2) För att underlätta sin brottsliga verksamhet skulle personer som tvättar pengar och sådana som finansierar terrorism kunna försöka dra fördel av den fria kapitalrörelse som det integrerade finansområdet medför, om inte vissa samordnade åtgärder vidtas på gemenskapsnivå. Gemenskapens insatser bör dock, i kraft av sin omfattning, säkerställa att den särskilda rekommendationen nr VII om överföringar på elektronisk väg (SR VII), som utarbetats av det internationella organet för finansiella åtgärder (Financial Action Task Force, FATF) som bildades vid G7-mötet i Paris 1989, genomförs på ett enhetligt sätt i hela Europeiska unionen och i synnerhet se till att ingen åtskillnad görs mellan betalningar inom en medlemsstat

och gränsöverskridande betalningar mellan medlemsstater. Icke samordnade åtgärder från enskilda medlemsstater, som avser gränsöverskridande överföringar, skulle väsentligt kunna inverka på huruvida betalningssystemet fungerar friktionsfritt på EU-nivå och därigenom skada den inre marknaden för finansiella tjänster.

- (3) Efter terroristattacker i USA den 11 september 2001 slog Europeiska rådet vid sitt extra möte den 21 september 2001 åter fast att kampen mot terrorism är ett av Europeiska unionens viktigaste mål. Rådet godkände en handlingsplan för att förstärka det polisiära och rättsliga samarbetet, utveckla internationella rättsliga instrument mot terrorism, förhindra finansiering av terrorism, förbättra luftfartssäkerheten och förbättra samordningen mellan alla relevanta politikområden. Denna handlingsplan reviderades av Europeiska rådet efter terroristattacker den 11 mars 2004 i Madrid och är nu specifikt inriktad på behovet av att se till att den lagstiftningsram som skapades av gemenskapen i syfte att bekämpa terrorism och att förbättra det rättsliga samarbetet anpassas till de särskilda rekommendationer mot finansiering av terrorism som antagits av FATF.
- (4) För att förebygga finansiering av terrorism har åtgärder som skall spärra medel och ekonomiska resurser för vissa personer, grupper och enheter vidtagits, däribland rådets förordning (EG) nr 2580/2001 ⁽³⁾ och rådets förordning (EG) nr 881/2002 ⁽⁴⁾. Av samma skäl har åtgärder vidtagits som syftar till att skydda det finansiella systemet mot att medel och ekonomiska resurser överförs till terroriständamål. Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG ⁽⁵⁾ innehåller ett antal bestämmelser som syftar till att bekämpa missbruk av det finansiella systemet för penningtvätt och finansiering av terrorism. Dessa åtgärder kan dock inte hindra terrorister och andra brottslingar helt från att skaffa sig tillgång till betalningssystemen för att föra över medel.

⁽¹⁾ EUT C 336, 31.12.2005, s. 109.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande avgiven den 6 juli 2006 (ännu ej offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 7 november 2006.

⁽³⁾ EGT L 344, 28.12.2001, s. 70. Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 1461/2006 (EUT L 272, 3.10.2006, s. 11).

⁽⁴⁾ EGT L 139, 29.5.2002, s. 9. Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 1508/2006 (EUT L 280, 12.10.2006, s. 12).

⁽⁵⁾ EUT L 309, 25.11.2005, s. 15.

- (5) För att främja ett enhetligt tillvägagångssätt i internationella sammanhang i kampen mot penningtvätt och finansiering av terrorism bör gemenskapen i sina vidare åtgärder ta hänsyn till utvecklingen på internationell nivå, däribland de nio särskilda rekommendationer mot finansiering av terrorism som antagits av FATF och i synnerhet SR VII och det reviderade tolkningsmeddelandet gällande dess genomförande.
- (6) Fullständig spårbarhet av penningöverföringar kan vara ett särskilt viktigt och värdefullt verktyg när det gäller att förebygga, undersöka och upptäcka penningtvätt eller finansiering av terrorism. För att säkerställa att information om betalaren vidarebefordras genom hela betalningskedjan är det därför lämpligt att införa en skyldighet för betalningsleverantörerna att se till att överföringar åtföljs av riktig och användbar information om betalaren.
- (7) Tillämpningen av denna förordning skall inte påverka Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG⁽¹⁾. Till exempel bör information som samlas in och förvaras i enlighet med denna förordning inte användas för kommersiella ändamål.
- (8) Personer som endast omvandlar pappersdokument till elektronisk data på grundval av ett kontrakt med en betalningsleverantör omfattas inte av denna förordnings tillämpningsområde; detta gäller även fysiska eller juridiska personer som enbart tillhandahåller betalningsleverantörers meddelanden om överföring av tillgångar eller andra former av stödssystem för detta ändamål eller clearing- och avvecklingssystem.
- (9) Överföringar av medel där risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism är liten bör lämpligen inte omfattas av denna förordning. Dessa undantag bör inkludera kredit- och bankkort, uttag från uttagsautomater, direkt betalning, trunkerade checkar, betalning av skatter, böter eller avgifter och överföringar av medel när både betalaren och betalningsmottagaren är betalningsleverantörer som agerar för egen räkning. För att återspegla de nationella betalningssystemens särskilda egenskaper bör medlemsstaterna ha rätt att bevilja undantag för elektroniska girobetalningar på villkor att det alltid är möjligt att spåra överföringen av medel tillbaka till betalaren. När medlemsstaterna har tillämpat undantaget för elektroniska pengar enligt direktiv 2005/60/EG bör det tillämpas enligt denna förordning förutsatt att det överförda beloppet inte överstiger 1 000 EUR.
- (10) Undantaget för elektroniska pengar enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/46/EG⁽²⁾ omfattar sådana pengar oavsett om utgivaren av elektroniska pengar åtnjuter undantag enligt artikel 8 i det direktivet eller inte.
- (11) För att inte inverka på betalningssystemens effektivitet bör man göra åtskillnad mellan kontrollkraven för överföringar av medel från ett konto och överföringar av medel som inte görs från ett konto. För att skapa en rimlig avvägning mellan risken för att transaktioner kommer att ske utanför det officiella systemet om man tillämpar alltför strikta identifieringskrav och det potentiella terroristhot som små överföringar av medel innebär, ifall överföringarna inte görs från ett konto, bör skyldigheten att kontrollera att informationen om betalaren är riktig endast tillämpas på enskilda överföringar som överstiger 1 000 EUR, utan att detta påverkar skyldigheterna enligt direktiv 2005/60/EG. När det gäller överföringar av medel från ett konto bör betalningsleverantören inte behöva kontrollera informationen om betalaren vid varje överföring om skyldigheterna i direktiv 2005/60/EG uppfylls.
- (12) Mot bakgrund av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2560/2001⁽³⁾ och kommissionens meddelande om en "ny rättslig ram för betalningar på den inre marknaden", är det tillräckligt att införa bestämmelser om att förenklad information om betalaren skall åtfölja överföringar av medel inom gemenskapen.
- (13) För att möjliggöra för myndigheter med ansvar för att bekämpa penningtvätt eller finansiering av terrorism i länder utanför EU att spåra källan till medel för dessa syften bör överföringar av medel från gemenskapen till länder utanför gemenskapen åtföljas av fullständig information om betalaren. Dessa myndigheter bör ges tillgång till fullständig information om betalaren endast för att förebygga, undersöka och upptäcka penningtvätt eller finansiering av terrorism.
- (14) Vid överföringar av medel från enstaka betalare till flera betalningsmottagare i billigare batchfiler som innehåller enskilda överföringar av medel från gemenskapen till mottagare utanför gemenskapen bör det vara tillräckligt att de enskilda överföringarna endast åtföljs av betalarens kontonummer eller en unik identifikationskod, under förutsättning att batchfilen innehåller full information om betalaren.
- (15) För att kunna kontrollera om erforderlig information om betalaren åtföljer överföringarna och för att bidra till att möjliggöra upptäckt av misstänkta transaktioner bör betalningsmottagarens betalningsleverantör använda sig av effektiva metoder som leder till upptäckt av fall där information om betalaren saknas.

(1) EGT L 281, 23.11.1995, s. 31. Direktivet ändrat genom förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

(2) EGT L 275, 27.10.2000, s. 39.

(3) EGT L 344, 28.12.2001, s. 13.

- (16) På grund av risken för att anonyma överföringar kan vara avsedda för finansiering av terrorism bör betalningsmottagarens betalningsleverantör ha möjlighet att undvika eller korrigera den uppkomna situationen när han blir varse att informationen om betalaren saknas eller är ofullständig. På basis av en riskbedömning bör härvidlag viss flexibilitet tillåtas vad gäller omfattningen av informationen om betalaren. Dessutom bör betalarens betalningsleverantör fortsatt vara ansvarig för att informationen om betalaren är riktig och fullständig. I fall där betalarens betalningsleverantör är etablerad utanför gemenskapens territorium bör skärpta krav på kundkännedom tillämpas i enlighet med direktiv 2005/60/EG när det gäller gränsöverskridande korrespondentbankförbindelser med en dylik betalningsleverantör.
- (17) I de fall där behöriga nationella myndigheter utarbetat riktlinjer i fråga om skyldigheterna att antingen avvisa samtliga överföringar från en betalningsleverantör som regelbundet underlåter att lämna erforderlig information om betalaren, eller att ta ställning till om affärsrelationen med betalningsleverantören skall begränsas eller avslutas, bör dessa riktlinjer bland annat grunda sig på gemensam bästa praxis och även ta hänsyn till att enligt det reviderade tolkningsmeddelandet till SR VII får tredjeländer fastställa ett gränsvärde på 1 000 EUR respektive 1 000 USD för skyldigheten att översända information om betalaren, utan att detta påverkar målsättningen att effektivt bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism.
- (18) Under alla omständigheter bör betalningsmottagarens betalningsleverantör iaktta särskild vaksamhet och göra en riskbedömning när han blir varse att informationen om betalaren saknas eller är ofullständig och han bör rapportera misstänkta transaktioner till de behöriga myndigheterna i enlighet med de rapporteringsskyldigheter som fastställs i direktiv 2005/60/EG och nationella genomförandeåtgärder.
- (19) Bestämmelserna om överföringar av medel då information om betalaren saknas eller är ofullständig gäller utan att påverka betalningsleverantörernas skyldigheter att inställa och/eller avvisa överföringar av medel som bryter mot civil-, förvaltnings- eller straffrättsliga bestämmelser.
- (20) Till dess att man avlägsnat sådana tekniska begränsningar som kan hindra förmedlande betalningsleverantörer från att uppfylla sin skyldighet att vidarebefordra all mottagen information om betalaren bör dessa förmedlande betalningsleverantörer bevara den aktuella informationen. Dessa tekniska begränsningar bör undanröjas så snart som betalningssystemen uppgraderas.
- (21) Eftersom det i brottsutredningar inte alltid är möjligt att identifiera de uppgifter som behövs eller de personer som varit inblandade förrän flera månader eller till och med år efter den ursprungliga överföringen bör betalningsleverantörerna bevara informationen om betalaren så att den kan användas för att förebygga, undersöka och upptäcka penningtvätt eller finansiering av terrorism. Denna period bör vara begränsad.
- (22) För att möjliggöra att åtgärder för bekämpning av terrorism kan vidtas snabbt bör betalningsleverantörerna skyndsamt besvara en begäran om information om betalaren som kommer från myndigheter med ansvar för att bekämpa penningtvätt eller finansiering av terrorism i den medlemsstat där de är etablerade.
- (23) Antalet arbetsdagar i den medlemsstat där betalarens betalningsleverantör finnsavgör tidsfristen för att besvara en begäran om information om betalaren.
- (24) Mot bakgrund av hur viktig kampen mot penningtvätt och finansiering av terrorism är bör medlemsstaterna fastställa effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner i sin nationella lagstiftning för att kunna vidta åtgärder mot den som underlåter att efterleva denna förordning.
- (25) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽¹⁾.
- (26) Ett antal länder och territorier som inte utgör en del av gemenskapens territorium ingår i en monetär union med en medlemsstat eller utgör en del av en medlemsstats valutaområde. Andra har undertecknat ett monetärt avtal med Europeiska gemenskapen företrädd av en medlemsstat, och har betalningsleverantörer som deltar direkt eller indirekt i den medlemsstatens betalnings- och avvecklingssystem. För att undvika större negativa effekter på ekonomierna i dessa länder eller territorier, som skulle kunna uppstå vid en tillämpning av denna förordning på överföringar mellan berörda medlemsstater och dessa länder eller territorier, bör man lämpligen göra det möjligt att behandla sådana överföringar som överföringar av medel inom den berörda medlemsstaten.

⁽¹⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23. Beslutet senast ändrat genom beslut 2006/512/EG (EUT L 200, 22.7.2006, s. 11).

- (27) För att inte avskräcka någon från att donera pengar till välgörande ändamål bör medlemsstaterna ha rätt att undanta betalningsleverantörer som är etablerade inom deras territorium från skyldigheten att samla in, kontrollera, bevara eller sända information om betalaren vid överföringar av medel på upp till högst 150 EUR som utförts inom den medlemsstatens territorium. Denna möjlighet bör även förenas med vissa villkor som skall uppfyllas av ideella organisationer så att medlemsstaterna kan se till att detta undantag inte missbrukas av terrorister som en täckmantel för finansiering av deras aktiviteter eller som ett sätt att underlätta detta.
- (28) Eftersom målen för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (29) För att tillvägagångssättet skall vara enhetligt i kampen mot penningtvätt och finansiering av terrorism bör de huvudsakliga bestämmelserna i denna förordning tillämpas från och med samma datum som de relevanta bestämmelser som antas på internationell nivå.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

SYFTE, DEFINITIONER OCH TILLÄMPNINGSSOMRÅDE

Artikel 1

Syfte

I denna förordning fastställs regler för den information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel i syfte att förebygga, undersöka och upptäcka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *finansiering av terrorism*: tillhandahållande eller insamling av medel i den mening som avses i artikel 1.4 i direktiv 2005/60/EG.
2. *penningtvätt*: alla handlingar som när de begås uppsåtligt skall anses som penningtvätt i enlighet med artikel 1.2 eller 1.3 i direktiv 2005/60/EG.

3. *betalare*: antingen en fysisk eller juridisk person som är kon-
toinnehavare och som tillåter en överföring av medel från
det kontot eller, om det inte finns något konto, en fysisk eller
juridisk person som begär överföring av medel.
4. *betalningsmottagare*: en fysisk eller juridisk person som är den
avsedda slutliga mottagaren av de överförda medlen.
5. *betalningsleverantör*: en fysisk eller juridisk person vars affärs-
verksamhet omfattar tillhandahållande av tjänster för över-
föring av medel.
6. *förmedlande betalningsleverantör*: en betalningsleverantör som
varken är betalarens eller betalningsmottagarens betalnings-
leverantör och som medverkar i genomförandet av en
överföring.
7. *överföring av medel*: samtliga transaktioner som utförs elektro-
niskt på en betalares vägnar via en betalningsleverantör för
att göra medel tillgängliga för en betalningsmottagare hos
en betalningsleverantör, oavsett om betalaren och betal-
ningsmottagaren är samma person.
8. *batchöverföring*: flera enskilda överföringar av medel som sam-
manförts för vidarebefordran.
9. *unik identifikationskod*: en kombination av bokstäver, siffror
eller symboler som fastställts av betalningsleverantören i
enlighet med protokollen för det betalnings- och avveck-
lingssystem eller system för meddelanden som används för
att verkställa överföringen av medel.

Artikel 3

Tillämpningsområde

1. Denna förordning skall tillämpas på överföringar av medel
i samtliga valutor som sänds eller mottas av betalningsleverantö-
rer som är etablerade inom gemenskapen.
2. Denna förordning skall inte tillämpas på överföringar av
medel som utförs med hjälp av kredit- eller bankkort, under för-
utsättning att
 - a) betalningsmottagaren har ett avtal med betalningsleverantö-
ren som möjliggör betalning för tillhandahållande av varor
och tjänster,
 - och
 - b) en unik identifikationskod som gör det möjligt att spåra
transaktionen tillbaka till betalaren åtföljer överföringar av
sådana medel.

3. Om en medlemsstat beslutar att tillämpa det undantag som anges i artikel 11.5 d i direktiv 2005/60/EG skall denna förordning inte tillämpas på överföringar av medel genom elektroniska pengar som omfattas av detta undantag utom när det överförda beloppet överstiger 1 000 EUR.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 3 skall denna förordning inte tillämpas på överföringar av medel via mobiltelefoner eller annan digital eller informationsteknisk utrustning, om dessa överföringar är förbetalda och inte överstiger 150 EUR.

5. Denna förordning skall inte tillämpas på överföringar av medel med hjälp av mobiltelefoner eller annan digital eller informationsteknisk utrustning, om dessa överföringar betalas i efterhand och samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Betalningsmottagaren har ett avtal med betalningsleverantören som möjliggör betalning för tillhandahållande av varor och tjänster.
- b) En unik identifikationskod som gör det möjligt att spåra transaktionen tillbaka till betalaren åtföljer överföringen av medel.
- c) Betalningsleverantören omfattas av skyldigheterna i direktiv 2005/60/EG.

6. Medlemsstaterna kan besluta att denna förordning inte skall tillämpas på överföringar av medel inom medlemsstaten till ett konto som möjliggör betalning för tillhandahållande av varor eller tjänster om

- a) betalningsmottagarens betalningsleverantör omfattas av skyldigheterna i direktiv 2005/60/EG,
- b) betalningsmottagarens betalningsleverantör har möjlighet att med hjälp av ett särskilt referensnummer via betalningsmottagaren spåra överföringar av medel från en fysisk eller juridisk person som har ingått ett avtal med betalningsmottagaren för tillhandahållande av varor eller tjänster,

och

- c) det överförda beloppet är 1 000 EUR eller mindre.

Medlemsstater som tillämpar detta undantag skall meddela kommissionen detta.

7. Denna förordning skall inte gälla för överföringar av medel

- a) om betalaren tar ut pengar från sitt eget konto,

b) om det finns en behörighet mellan två parter för betalningsöverföringar som medger betalningar mellan dem via konton, förutsatt att en unik identifikationskod åtföljer överföringen av medel så att den fysiska eller juridiska personen skall kunna spåras,

c) om trunkerade checkar används,

d) för betalning inom en medlemsstat av skatter, böter och andra avgifter till myndigheter,

e) om både betalaren och betalningsmottagaren är betalningsleverantörer som agerar för egen räkning.

KAPITEL II

SKYLDIGHETER SOM GÄLLER FÖR BETALARENS BETALNINGSLEVERANTÖR

Artikel 4

Fullständig information om betalaren

1. Fullständig information om betalaren skall innehålla information om betalarens namn, adress och kontonummer.
2. Adressen kan ersättas med betalarens födelsedatum och födelseort, kundnummer eller nationella identitetsnummer.
3. Om betalaren inte har något kontonummer skall betalarens betalningsleverantör ersätta det med en unik identifikationskod som gör att transaktionen kan spåras tillbaka till betalaren.

Artikel 5

Information som skall åtfölja överföringar av medel samt bevarande av uppgifter

1. Betalningsleverantörerna skall se till att överföringar av medel åtföljs av fullständig information om betalaren.
2. Betalarens betalningsleverantör skall, innan han överför medlen, kontrollera den fullständiga informationen om betalaren med hjälp av handlingar, uppgifter eller information som införskaffats från en tillförlitlig och oberoende källa.
3. Vid överföringar av medel från ett konto kan kontrollen anses ha ägt rum om
 - a) betalarens identitet har kontrollerats i samband med att kontot öppnades och uppgifterna från denna kontroll har lagrats i enlighet med skyldigheterna i artiklarna 8.2 och 30 a i direktiv 2005/60/EG,

eller

- b) betalaren omfattas av artikel 9.6 i direktiv 2005/60/EG.

4. Vid överföringar av medel som inte görs från ett konto skall betalarens betalningsleverantör emellertid, utan att detta påverkar artikel 7 c i direktiv 2005/60/EG, kontrollera informationen om betalaren endast om beloppet överstiger 1 000 EUR, såvida inte överföringen görs genom flera överföringar som förefaller ha ett samband och som tillsammans överstiger 1 000 EUR.

5. Betalarens betalningsleverantör skall under fem års tid bevara den fullständiga information om betalaren som åtföljer överföringar av medel.

Artikel 6

Överföringar av medel inom gemenskapen

1. Med avvikelse från artikel 5.1, då både betalarens betalningsleverantör och betalningsmottagares betalningsleverantör är etablerade inom gemenskapen, skall överföringar av medel endast behöva åtföljas av betalarens kontonummer eller en unik identifikationskod som gör det möjligt att spåra transaktionen tillbaka till betalaren.

2. Om betalningsmottagarens betalningsleverantör så begär skall dock betalarens betalningsleverantör ge betalningsmottagarens betalningsleverantör tillgång till fullständig information om betalaren inom tre arbetsdagar efter mottagandet av en sådan begäran.

Artikel 7

Överföringar av medel från gemenskapen till mottagare utanför gemenskapen

1. Överföringar av medel där betalningsmottagarens betalningsleverantör är etablerad utanför gemenskapen skall åtföljas av fullständig information om betalaren.

2. Vid batchöverföringar från en enstaka betalare där betalningsmottagarens betalningsleverantörer är etablerade utanför gemenskapen skall punkt 1 inte tillämpas på enskilda överföringar som sammanförs i en batch, under förutsättning att batch-filen innehåller denna information och att de enskilda överföringarna åtföljs av betalarens kontonummer eller en unik identifikationskod.

KAPITEL III

SKYLDIGHETER SOM GÄLLER FÖR BETALNINGSMOTTAGARENS BETALNINGSLIVERANTÖR

Artikel 8

Undersökning av om information om betalaren saknas

Betalningsmottagarens betalningsleverantör är skyldig att försäkra sig om att fälten för information om betalaren inom det system för meddelanden eller betalnings- och avvecklingssystem som används för att verkställa överföringen av medel har fyllts i med hjälp av de vedertagna tecken eller inmatningsdata som är

tillåtna inom detta system för meddelanden eller betalnings- och avvecklingssystem. Betalningsleverantören skall införa effektiva metoder för att kunna upptäcka om följande information om betalaren saknas:

- a) Vid överföringar där betalarens betalningsleverantör är etablerad inom gemenskapen: den information som anges i artikel 6.
- b) Vid överföringar där betalarens betalningsleverantör är etablerad utanför gemenskapen: fullständig information om betalaren enligt artikel 4 eller i tillämpliga fall den information som anges i artikel 13.
- c) När det gäller batchöverföringar där betalarens betalningsleverantör är etablerad utanför gemenskapen: fullständig information om betalaren i enlighet med artikel 4 endast i batchöverföringen, men inte för enskilda överföringar som sammanförs i en batch.

Artikel 9

Överföringar av medel då information om betalaren saknas eller är ofullständig

1. Om betalningsmottagarens betalningsleverantör vid mottagandet av överföringen av medel upptäcker att den information om betalaren som krävs enligt denna förordning saknas eller är ofullständig skall han antingen avvisa överföringen eller begära kompletterande information om betalaren. I samtliga fall skall betalningsmottagarens betalningsleverantör följa all tillämplig lagstiftning om penningtvätt och finansiering av terrorism, däribland förordningarna (EG) nr 2580/2001 och (EG) nr 881/2002, direktiv 2005/60/EG och alla nationella genomförandebestämmelser.

2. Om en betalningsleverantör regelbundet underlåter att lämna erforderlig information om betalaren skall betalningsmottagarens betalningsleverantör vidta åtgärder som inledningsvis kan bestå i att utfärda varningar och fastställa tidsfrister, innan betalningsmottagarens betalningsleverantör antingen avvisar alla framtida överföringar från denna betalningsleverantör eller fattar beslut om att begränsa eller avsluta affärsrelationen med denna betalningsleverantör.

Betalningsmottagarens betalningsleverantör skall meddela detta till de myndigheter som har ansvar för att bekämpa penningtvätt eller finansiering av terrorism.

*Artikel 10***Riskbedömning**

Betalningsmottagarens betalningsleverantör skall betrakta ofullständig information eller avsaknad av information om betalaren som en faktor vid sin bedömning av om en överföring, eller därmed relaterade transaktioner, är misstänkt och om denna överföring, i enlighet med skyldigheterna i kapitel III i direktiv 2005/60/EG, skall rapporteras till de myndigheter som ansvarar för att bekämpa penningtvätt eller finansiering av terrorism.

*Artikel 11***Bevarande av uppgifter**

Betalningsmottagarens betalningsleverantör skall under fem års tid bevara all information som mottagits om betalaren.

KAPITEL IV

**SKYLDIGHETER SOM GÄLLER FÖR FÖRMEDLANDE
BETALNINGSLEVERANTÖRER***Artikel 12***Bevarande av information om betalaren vid överföring**

Förmedlande betalningsleverantörer skall se till att all mottagen information om betalaren som åtföljer en överföring av medel följer med vid den fortsatta överföringen.

*Artikel 13***Tekniska begränsningar**

1. Denna artikel skall tillämpas när betalarens betalningsleverantör är etablerad utanför gemenskapen och den förmedlande betalningsleverantören är etablerad inom gemenskapen.

2. Förutom i de fall där den förmedlande betalningsleverantören vid mottagandet av överföringen av medel upptäcker att den information om betalaren som krävs enligt denna förordning saknas eller är ofullständig, kan denne använda ett betalningssystem med tekniska begränsningar som inte gör det möjligt att informationen om betalaren åtföljer överföringen för att göra överföringarna till betalningsmottagarens betalningsleverantör.

3. När den förmedlande betalningsleverantören vid mottagandet av överföringen av medel upptäcker att den information om betalaren som krävs enligt denna förordning saknas eller är ofullständig skall denne använda ett betalningssystem med tekniska begränsningar endast om det är möjligt att informera betalningsmottagarens betalningsleverantör om detta, antingen genom ett system för meddelanden eller ett betalningssystem som gör det möjligt att översända denna information eller genom något annat förfarande, under förutsättning att båda betalningsleverantörerna accepterar eller kommer överens om kommunikationssättet.

4. Om den förmedlande betalningsleverantören använder ett betalningssystem med tekniska begränsningar skall denne, på begäran från betalningsmottagarens betalningsleverantör, inom tre arbetsdagar från det att begäran erhållits, förse betalningsleverantören med all den information om betalaren, som den har mottagit, oavsett om informationen är fullständig eller ej.

5. I de fall som avses i punkterna 2 och 3 skall den förmedlande betalningsmottagaren under fem års tid bevara all information som mottagits.

KAPITEL V

**ALLMÄNNA SKYLDIGHETER OCH
GENOMFÖRANDEBEFOGENHETER***Artikel 14***Samarbetskyldigheter**

Betalningsleverantörerna skall till fullo och utan dröjsmål, med iakttagande av alla formkrav som gäller enligt nationell lagstiftning i den berörda medlemsstaten, besvara förfrågningar från myndigheter, som ansvarar för bekämpning av penningtvätt eller finansiering av terrorism i den medlemsstat där de är etablerade, gällande den information om betalaren som åtföljer överföringar och motsvarande bevarade uppgifter.

Utan att det påverkar den nationella straffrätten och skyddet för de grundläggande rättigheterna får dessa myndigheter endast använda informationen för att förebygga, undersöka eller upptäcka penningtvätt eller finansiering av terrorism.

*Artikel 15***Sanktioner och övervakning**

1. Medlemsstaterna skall fastställa regler om sanktioner vid överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att de tillämpas. Sanktionerna skall vara effektiva, proportionella och avskräckande. De skall gälla från den 15 december 2007.

2. Medlemsstaterna skall senast den 14 december 2007 till kommissionen anmäla de regler som avses i punkt 1, tillsammans med de myndigheter som ansvarar för deras tillämpning, och även utan dröjsmål senare ändringar som påverkar dem.

3. Medlemsstaterna skall kräva att de behöriga myndigheterna effektivt övervakar och vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa att kraven i denna förordning uppfylls.

*Artikel 16***Kommittéförfarande**

1. Kommissionen skall biträdas av den kommitté för förebyggande av penningtvätt och finansiering av terrorism som inrättats genom direktiv 2005/60/EG, nedan kallad "kommittén".

2. När hänvisning sker till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet och förutsatt att de genomförandeåtgärder som antagits i enlighet med detta förfarande inte ändrar de grundläggande bestämmelserna i denna förordning.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

KAPITEL VI

UNDANTAG

*Artikel 17***Överenskommelser med territorier eller länder som inte är en del av gemenskapens territorium**

1. Kommissionen kan bemyndiga en medlemsstat att ingå överenskommelser enligt nationella arrangemang med ett land eller territorium, vilket inte utgör en del av gemenskapens territorium enligt artikel 299 i fördraget, som innehåller undantag från denna förordning och som medför att överföringar av medel mellan detta land eller territorium och den berörda medlemsstaten behandlas som överföringar inom denna medlemsstat.

Sådana överenskommelser får bemyndigas endast om:

- Det berörda landet eller territoriet ingår i en monetär union med den berörda medlemsstaten eller utgör en del av den medlemsstatens valutaområde eller har undertecknat ett monetärt avtal med Europeiska gemenskapen företrädd av en medlemsstat.
- Betalningsleverantörer i det berörda landet eller territoriet deltar direkt eller indirekt i den medlemsstatens betalnings- och avvecklingssystem.
- Det berörda landet eller territoriet kräver att betalningsleverantörer som verkar inom dess jurisdiktion skall tillämpa samma regler som de som fastställs i denna förordning.

2. En medlemsstat som önskar ingå en sådan överenskommelse som avses i punkt 1 skall lämna in en ansökan till kommissionen och tillhandahålla all erforderlig information.

När kommissionen mottagit en ansökan från en medlemsstat skall överföringar mellan denna medlemsstat och det berörda landet eller territoriet provisoriskt behandlas som överföringar inom den medlemsstaten fram till dess att ett beslut har fattats i enlighet med förfarandet i denna artikel.

Om kommissionen anser att den inte har all erforderlig information skall den kontakta den berörda medlemsstaten inom två månader efter mottagandet av ansökan och specificera den ytterligare information som behövs.

När kommissionen väl har all information som den anser vara erforderlig för att bedöma denna begäran skall den inom en månad underrätta den ansökande medlemsstaten om detta och vidarebefordra begäran till övriga medlemsstater.

3. Inom tre månader efter den underrättelse som anges i fjärde stycket i punkt 2 skall kommissionen, i enlighet med förfarandet i artikel 16(2), besluta huruvida den skall bemyndiga den berörda medlemsstaten att ingå den typ av överenskommelse som anges i punkt 1 i denna artikel.

Det beslut som nämns i första stycket skall under alla omständigheter fattas inom 18 månader efter det att kommissionen mottagit ansökan.

*Artikel 18***Överföringar av medel till ideella organisationer inom en medlemsstat**

1. Medlemsstaterna får undanta betalningsleverantörer som är etablerade inom deras territorium från skyldigheterna i artikel 5 vid överföringar av medel till organisationer som på ideell grund bedriver verksamheter för välgörande, religiösa, kulturella, utbildningsfrämjande, sociala, vetenskapliga eller föreningsinriktade ändamål, under förutsättning att dessa organisationer är underkastade redovisningskrav och externa revisionskrav eller tillsyn av en myndighet eller ett självreglerande organ som är erkänt i nationell lagstiftning och att överföringarna är begränsade till högst 150 EUR per överföring och att de uteslutande äger rum inom den berörda medlemsstatens territorium.

2. Medlemsstater som åberopar denna artikel skall meddela kommissionen vilka åtgärder som de har vidtagit för att tillämpa den möjlighet som anges i första stycket med en förteckning över organisationer som omfattas av detta undantag, namnen på de fysiska personer som ytterst kontrollerar organisationen och en redogörelse för hur förteckningen kommer att uppdateras. Denna information skall även tillhandahållas de myndigheter som har ansvar för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism.

3. En aktuell förteckning över de organisationer som omfattas av detta undantag skall översändas av den berörda medlemsstaten till de betalningsleverantörer som är verksamma i denna medlemsstat.

Artikel 19

Översynsklausul

1. Senast den 28 december 2011 skall kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet med en fullständig ekonomisk och rättslig utvärdering av förordningens tillämpning, vid behov åtföljd av ett förslag om ändring eller upphävande av förordningen.

2. Rapporten skall i synnerhet se över följande:

a) Tillämpningen av artikel 3 med beaktande av nya erfarenheter beträffande eventuella missbruk av elektroniska pengar i enlighet med artikel 1.3 i direktiv 2000/46/EG, och andra nyutvecklade betalningsmetoder, som används i samband med penningtvätt och finansiering av terrorism. Om det finns risk för missbruk avseende penningtvätt eller finansiering av terrorism skall kommissionen lägga fram ett förslag om ändring av denna förordning.

b) Tillämpningen av artikel 13 beträffande de tekniska begränsningar som kan göra det omöjligt att överföra fullständig information om betalaren till betalningsmottagarens betalningsleverantör. Om den senaste utvecklingen inom betalningssektorn gör det möjligt att åtgärda sådana tekniska begränsningar, och om det är möjligt med hänsyn till kostnaderna för betalningsleverantörerna, skall kommissionen lägga fram ett förslag om ändring av denna förordning.

KAPITEL VII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 20

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*, dock tidigast den 1 januari 2007.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 15 november 2006.

På Europaparlamentets vägnar
J. BORRELL FONTELLES
Ordförande

På rådets vägnar
P. LEHTOMÄKI
Ordförande

Bilaga 2 Sammanfattning av förslagen i promemoria om kompletterande bestämmelser till EG-förordningen om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel

I promemorian föreslås en ny lag om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel. Förslaget innehåller bestämmelser som i vissa delar kompletterar förordningen. Förordningen trädde i kraft den 1 januari 2007, dock med undantag av artikel 15.1 som rör fastställande av regler om sanktioner vid överträdelse av förordningen. Denna del av förordningen skall gälla från den 15 december 2007.

Syftet med förordningen är att förebygga, undersöka och upptäcka penningtvätt och finansiering av terrorism (artikel 1). Medel åtkomna genom brott som överförs via betalsystemen kan skada stabiliteten inom den finansiella sektorn och utgöra ett hot mot den inre marknaden. Den sundhet, integritet och stabilitet som präglar systemen skulle allvarligt kunna äventyras genom brottslingars ansträngningar att antingen dölja ursprunget till vinningar från brott eller överföra medel för terroriständamål.

Förordningen är direkt tillämplig i nationell rätt. Dock måste vissa nationella bestämmelser av verkställande karaktär införas för att möjliggöra en korrekt tillämpning av förordningen. På flera punkter överläter nämligen förordningen den närmare regleringen till medlemsstaterna. Det finns därför ett behov av att utse behöriga myndigheter samt ta ställning till om de fakultativa bestämmelser som finns i förordningen skall utnyttjas och om tillräckliga sanktioner finns vid överträdelse av förordningen.

I promemorian lämnas förslag till en lag om tillämpning av EG-förordningen. Av förslaget framgår att den möjlighet att från förordningens tillämpningsområde undanta vissa överföringar till ett konto som möjliggör betalningar för tillhandahållande av varor eller tjänster skall utnyttjas (artikel 3.6). Rikspolisstyrelsen eller den polismyndighet som regeringen bestämmer skall vara mottagare av viss information från betalningsleverantörer (artikel 9.2) och dessutom ha frågerätt enligt artikel 14. Lagförslaget innehåller också en bestämmelse som innebär att Finansinspektionen skall vara den myndighet som övervakar och vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa att kraven i förordningen uppfylls (artikel 15.3).

I promemorian lämnas också förslag till ändringar i lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet. Begreppet betalningsöverföring föreslås ändras till penningöverföring och definitionen av detta förtydligas. Finansinspektionen föreslås få rätt att genomföra undersökning hos finansiella institut som omfattas av lagen och inspektionen ges vidare rätt att begära in viss information även från de finansiella institut som omfattas av EG-förordningen för att kunna kontrollera att bestämmelserna i den följs. Om begärda upplysningar inte lämnas, får inspektionen rätt att förelägga institutet att göra rättelse och om detta inte görs, förelägga institutet att upphöra med verksamheten.

Liknande sanktioner föreslås för det fall ett finansiellt institut inte följer EG-förordningen.

Bilaga 3 Promemorians lagförslag

Lagtext

Förslag till lag om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § I denna lag finns bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 av den 15 november 2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel¹.

2 § Förordning (EG) nr 1781/2006 skall inte tillämpas på överföringar av medel inom Sverige till ett konto som möjliggör betalning för tillhandahållande av varor eller tjänster, om förutsättningarna enligt artikel 3.6 första stycket a–c i förordningen är uppfyllda.

Behöriga myndigheter

3 § Rikspolisstyrelsen eller den polismyndighet som regeringen bestämmer skall

1. ta emot sådana meddelanden från betalningsmottagarens betalningsleverantör som avses i artikel 9.2 i förordning (EG) nr 1781/2006, och

2. ha rätt att göra sådana förfrågningar gällande den information om betalaren som åtföljer överföringar och motsvarande bevarade uppgifter som enligt artikel 14 första stycket i förordningen skall besvaras av betalningsleverantörer.

4 § Finansinspektionen skall vara den myndighet som enligt artikel 15.3 i förordning (EG) nr 1781/2006 övervakar och vidtar åtgärder för att säkerställa att kraven i förordningen uppfylls.

Sanktioner och ingripanden

5 § Bestämmelser om sanktioner och ingripanden som skall tillämpas vid överträdelse av förordning (EG) nr 1781/2006 finns i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2008.

¹ EUT L 345, 8.12.2006, s.1 (Celex 32006R1781).

Förslag till lag om ändring av lagen (1996:1006) om anmälningssplikt avseende viss finansiell verksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:1006) om anmälningssplikt avseende viss finansiell verksamhet¹

dels att 1, 2, 4, 7 och 10 §§ samt rubriken närmast före 7 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny bestämmelse, 7 a §, av följande lydelse

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

I denna lag avses med

valutaväxling: yrkesmässig handel med utländska sedlar och mynt samt resecheckar utställda i utländsk valuta,

betalningsöverföring: yrkesmässig överföring av pengar för annans räkning,

annan finansiell verksamhet: yrkesmässig verksamhet som huvudsakligen består i att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

finansiellt institut: fysisk eller juridisk person som ägnar sig åt valutaväxling, *betalningsöverföring* eller annan finansiell verksamhet.

penningöverföring: yrkesmässig överföring av pengar eller pengars värde för annans räkning,

annan finansiell verksamhet: yrkesmässig verksamhet som huvudsakligen består i att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2, 3 och 5–12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

finansiellt institut: fysisk eller juridisk person som ägnar sig åt valutaväxling, *penningöverföring* eller annan finansiell verksamhet.

2 §³

En fysisk eller juridisk person som avser att ägna sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning, betalningsöverföring eller annan finansiell verksamhet skall anmäla verksamheten till Finansinspektionen. Anmälan behöver inte göras av företag som avses i 2 § första stycket 1–3, 5 och 6 lagen (1993:768) om åtgärder mot

En fysisk eller juridisk person som avser att ägna sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning, *penningöverföring* eller annan finansiell verksamhet skall anmäla verksamheten till Finansinspektionen. Anmälan behöver inte göras av företag som avses i 2 § första stycket 1–3, 5 och 6 lagen (1993:768) om åtgärder mot

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2004:319.

² Senaste lydelse 2004:319.

³ Senaste lydelse 2004:319.

penningtvätt.

penningtvätt.

Finansinspektionen skall föra register över personer som har gjort anmälan enligt första stycket.

Den som har blivit införd i registret skall avföras ur det när ett beslut om föreläggande enligt 8–10 §§ att upphöra med verksamheten har vunnit laga kraft. Ett finansiellt institut skall också avföras ur registret om det anmäler att det inte längre ägnar sig åt anmälningspliktig verksamhet eller om det på annat sätt framgår att verksamheten har upphört.

4 §⁴

Bestämmelser om skyldighet för fysiska eller juridiska personer som ägnar sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning, *betalningsöverföring* eller annan finansiell verksamhet att medverka till att förhindra penningtvätt finns i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt.

Bestämmelser om skyldighet för fysiska eller juridiska personer som ägnar sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning, *penningöverföring* eller annan finansiell verksamhet att medverka till att förhindra penningtvätt finns i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt.

Upplysningsskyldighet

Upplysningar från och undersökningar hos finansiella institut

7 §⁵

Finansiella institut som har anmält sin verksamhet enligt 2 § första stycket skall på begäran lämna Finansinspektionen de upplysningar om verksamheten som behövs för att inspektionen skall kunna kontrollera att lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt och lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, m.m. följs.

Finansiella institut som har anmält sin verksamhet enligt 2 § första stycket skall på begäran lämna Finansinspektionen de upplysningar om verksamheten som behövs för att inspektionen skall kunna kontrollera att lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt, lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, m.m. och *förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel följs*⁶.

⁴ Senaste lydelse 2004:319.

⁵ Senaste lydelse 2004:319.

⁶ EUT L 345, 8.12.2006, s.1 (Celex 32006R1781).

7 a §

Finansinspektionen får, när inspektionen anser att det är nödvändigt, genomföra en undersökning hos ett finansiellt institut som omfattas av denna lag.

10 §⁷

Finansinspektionen får förelägga ett finansiellt institut att göra rättelse om

1. upplysningar enligt 7 § inte lämnas, eller
2. institutet efter anmälan enligt 2 § första stycket överträder en bestämmelse i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt eller en föreskrift som meddelats med stöd av den lagen.
2. institutet, efter en anmälan enligt 2 § första stycket, överträder en bestämmelse i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt eller en föreskrift som meddelats med stöd av den lagen *eller en bestämmelse i förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel.*

Om rättelse inte görs, får inspektionen förelägga institutet att upphöra med verksamheten.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2008.

⁷ Senaste lydelse 2004:319.

Bilaga 4 Remissinstanserna och de som på eget initiativ yttrat sig över departementspromemorian om kompletterande bestämmelser till EG-förordningen om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel

Sveriges Riksbank, Kommerskollegium, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Säkerhetspolisen, Riksgäldskontoret, Finansinspektionen, Konsumentverket, Post- och telestyrelsen, Konkurrensverket, Sveriges Advokatsamfund, Svenskt Näringsliv, Sveriges Försäkringsförbund, Svenska Bankföreningen, Finansbolagens Förening, Fondbolagens Förening, Fristående Sparbankers Riksförbund, Svenska Fondhandlareföreningen, Frivilligorganisationernas insamlingsråd, Stiftelsen för insamlingskontroll, Plan Sverige, Amnesty International.

